

Bo Sarpebakken og Susanne Lehmann Sundnes

**Faktagrunnlag for sektoranalyser for fiskeri- og
havbrukssektoren og for landbrukssektoren**

FoU-ressurser 1997 og 1999

NIFU skriftserie nr. 26/01

NIFU – Norsk institutt for studier
av forskning og utdanning
Hegdehaugsveien 31
0352 Oslo

ISSN 0808-4572

Forord

Denne rapporten belyser ressursinnsatsen i forskning og utviklingsarbeid (FoU) og utgjør en del av faktagrunnlaget innenfor landbruks- og fiskerisektoren i 1999. Datamaterialet er hentet fra den nasjonale FoU-statistikken som utføres annethvert år. Tilsvarende kartlegging ble gjennomført for 1997. Prosjektet er utført på oppdrag fra Norges forskningsråd, området for Bioproduksjon og foredling.

Rapporten er utarbeidet av Bo Sarpebakken og Susanne Lehmann Sundnes. Kari-Anne Kristensen har bidratt med bearbeiding av datamaterialet, mens Kirsten Wille Maus har gitt råd og kommentarer.

Oslo, desember 2001

Petter Aasen
Direktør

Kirsten Wille Maus
Seksjonsleder

Innhold

1	Innledning	7
1.1	Datamateriale og FoU-statistisk metode	8
1.1.1	Universitets- og høyskolesektoren.....	8
1.1.2	Instituttsektoren.....	10
2	Landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin i totalbildet.....	11
2.1	FoU-utgifter.....	11
2.2	FoU-personale og FoU-årsverk.....	15
3	UoH-sektorens FoU-ressurser innenfor landbruks-, fiskeri- og havbrukssektoren	18
3.1	Utvalget av miljøer innenfor landbruks-, fiskeri- og havbrukssektoren	21
3.1.1	FoU-utgifter	22
3.1.2	Forskningens formål og art	25
3.1.3	FoU-årsverk	27
4	FoU-ressurser i instituttsektoren innenfor landbruks-, fiskeri- og havbrukssektoren	29
Vedlegg 1	Tilleggstabeller UoH-sektoren	37
Vedlegg 2	Instituttene i UoH-sektoren 1999.....	40
Vedlegg 3	Instituttene i instituttsektoren i 1999	43
Vedlegg 4	Definisjoner/klassifikasjoner	59

1 Innledning

I denne rapporten belyses ressursinnsatsen til FoU (forskning og utviklingsarbeid) innenfor fiskeri-, havbruks-¹ og landbrukssektoren. Rapporten er utarbeidet på oppdrag fra Norges forskningsråd – området for Bioproduksjon og foredling. Datamaterialet er hentet fra den nasjonale FoU-statistikken² for 1999 og inngår som en del av faktagrunnlaget innenfor fiskeri-, havbruks- og landbrukssektoren i Forskningsrådet. Tilsvarende datamateriale ble sammenstilt for 1997³, og dette har gjort det mulig også å fokusere på utviklingen i FoU-ressursene på landbruks- og fiskeriområdet fra 1997 til 1999. Med et så kort tidsaspekt bør imidlertid eventuelle utviklingstendenser ses på med et visst forbehold der hvor kartleggingen presenterer data på et detaljert nivå.

Rapporten presenterer FoU-data for landbruks- og fiskerisektoren samlet og for instituttsektoren og universitets- og høyskolesektoren (UoH-sektoren) hver for seg. I beskrivelsen av FoU-virksomheten innenfor de to sektorene har vi inndelt enhetene i landbruksinstitutter og fiskeriinstitutter, som ved forrige kartlegging.

Innledningsvis gir vi en kort beskrivelse av metodegrunnlaget for FoU-statistikken – herunder definisjoner, datainnsamling, beregninger og kontroll. I kapittel 2 belyses ressursinnsatsen til FoU innenfor fagområdet landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin i instituttsektoren og universitets- og høyskolesektoren, sett i relasjon til de andre fagområdene. Kapitlene 3 og 4 omhandler FoU-ressurser ved utvalgte institutter i de samme sektorene med FoU-aktivitet rettet mot landbruks- og fiskerifagene. Oversikt over miljøene som omfattes av kartleggingen, inngår i vedlegget.

Hovedtrekk

Totale driftsutgifter anvendt innenfor fagområdet landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin i instituttsektoren og UoH-sektoren utgjorde i underkant av 1 milliard kroner i 1999. Sammenlignet med forrige statistikkår, 1997, hadde fagområdet en nominell vekst på om lag 9 prosent⁴ eller tilnærmet nullvekst dersom det korrigeres for lønns- og prisvekst. Fagområdets utvikling var dermed lik veksten i de samlede driftsutgifter til FoU, alle fagområder sett under ett. Fagområdet har sitt tyngdepunkt i instituttsektoren med over 70 prosent av FoU-utgiftene. Rundt 1 550 årsverk gikk i 1999 til landbruks- og

¹ Se også: Sarpebakken, B og S L Sundnes: *Ressursinnsatsen innenfor marin FoU 1999*. NIFU skriftserie nr. 12/2001.

² FoU-statistikk for Norge utarbeides annethvert år på oppdrag fra Norges forskningsråd. Norsk institutt for studier av forskning og utdanning (NIFU) har statistikkansvaret for universitets- og høyskolesektoren og instituttsektoren, mens Statistisk sentralbyrå har ansvaret for næringslivet. NIFU har også et ansvar for å sammenstille dataene til total FoU-statistikk for Norge. Neste undersøkelse gjelder 2001.

³ Sarpebakken, B og S L Sundnes: *Faktagrunnlag for sektoranalyser for fiskeri- og havbrukssektoren og for landbrukssektoren*. NIFU skriftserie nr. 12/99.

⁴ Korrigert for endret sektorklassifisering av enkelte institutter i instituttsektoren, se kapittel 2.1.

fiskeriforskning, og dette tilsvarer ca. 11 prosent av FoU-årsverksinnsatsen i UoH-sektoren og instituttsektoren samlet.

Ser vi de to sektorene hver for seg, ble 300 mill. kroner brukt til FoU innenfor landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin i UoH-sektoren i 1999, og dette tilsvarer rundt 5 prosent av sektorens totale FoU-utgifter. Fagområdet hadde, nest etter samfunnsvitenskap, størst realvekst fra 1997 til 1999.

Sektoranalysen for utvalgte landbruks- og fiskeriinstitutter i instituttsektoren viser at 900 millioner kroner ble anvendt til FoU ved disse instituttene i 1999. Dette er en reell nedgang på 8 prosent sammenlignet med 1997. Nedgangen skyldes at kapitalutgiftene var betydelig lavere i 1999 enn i 1997. Utviklingen i driftsutgiftene viste reell nullvekst i samme periode. Næringslivets andel av FoU-finansieringen økte fra 12 prosent i 1997 til 17 prosent i 1999. Årsverksinnsatsen i 1999, totalt 1400 FoU-årsverk, lå på samme nivå som i 1997. FoU-årsverk utført av UoH-utdannet personale økte imidlertid på bekostning av årsverk utført av personale med annen utdanningsbakgrunn.

1.1 Datamateriale og FoU-statistisk metode

I Norge skiller vi mellom tre FoU-utførende sektorer: *næringslivet*, som omfatter private bedrifter, *universitets- og høgskolesektoren* (UoH-sektoren), som omfatter enheter underlagt eller tilknyttet universiteter (inkl. universitetssykehus), vitenskapelige og statlige høgskoler og *instituttsektoren*, som omfatter forskningsinstituttene, både offentlig rettede og institutter med næringslivsrettet FoU-virksomhet.

Data til FoU-statistikken samles inn, bearbeides og presenteres i tråd med OECDs retningslinjer for FoU-statistikk i «Frascati Manual 1993». Ifølge Frascati-manualen er forskning og utviklingsarbeid (FoU) «kreativ virksomhet som utføres systematisk for å oppnå økt kunnskap – herunder kunnskap om mennesket, kultur og samfunn – og omfatter også bruken av denne kunnskapen til å finne nye anvendelser».

1.1.1 Universitets- og høgskolesektoren

Innsamling av data

Fra universitetenes og høgskolenes⁵ *sentraladministrasjoner* innhentes opplysninger over personalet som institusjonen har arbeidsgiveransvar for. Navn, stillingsbrøk, identifikasjonsnummer og institutt/arbeidssted overføres til NIFUs Forskerpersonalregister. Registeret beskriver status pr. 1. oktober i undersøkelsesåret og danner blant annet

⁵ NAVFs utredningsinstitutt (nå NIFU) overtok fra og med 1991 statistikkansvaret for Norges landbrukshøgskole og Norges veterinærhøgskole på oppdrag fra det tidligere NLVF.

grunnlag for beregninger av lønnsutgifter til FoU for det vitenskapelige personalet. Til hver stilling/stillingskategori knyttes stillingsbrøk, gjennomsnittslønn og FoU-andel⁶ (%). I tillegg til personalopplysninger innhenter NIFU regnskapsopplysninger fra lærestedene. Alle institutter/avdelinger som utfører FoU, får tilsendt *spørreskjema*⁷ om FoU-virksomheten. Her står den eksternt finansierte forskningen sentralt. NIFU innhenter oppgaver over tildeling av forskningsmidler fra Norges forskningsråd og andre forskningsfinansierende organer, dvs. fonds og foreninger. Statsbygg leverer regnskap over nye bygg, som sammen med FoU-andelen for bruk av bygningen, danner grunnlaget for beregning av FoU av investeringer i nye bygninger.

Beregninger og kontroll

For grunnbudsjettene bygger dataene i stor grad på Forskerpersonalregisteret og forskerpersonalets FoU-andeler (se fotnote 6). Det tas hensyn til at *veiledning* av hovedfags- og doktorgradsstudenter ofte har karakter av undervisning og egen forskning på samme tid. Ifølge Frascati-manualens retningslinjer skal det faglige veiledningsarbeidet som utføres som ledd i personalets egen forskningsaktivitet, regnes som forskning. Resten av veiledningen regnes som undervisning. I FoU-prosentene inngår derfor også del av faglig veiledning. Denne varierer mellom fagområdene.

Administrasjon er regnet som hjelpeaktivitet for henholdsvis undervisning, forskning og andre oppgaver, og ressursinnsatsen knyttet til administrasjon av FoU-virksomheten skal inngå i FoU-statistikken. I FoU-ressursene inngår også *overheadutgifter*, dvs. forskningens andel av utgifter til infrastrukturen. *Vitenskapelig utstyr* oppgis pr. institutt/avdeling og inngår med den FoU-andel instituttet selv anslår. I tillegg kommer kapitaloverhead.

Utgifter til bygg blir fordelt på de fag som bygget representerer og andel FoU blir vurdert ut fra aktiviteten som skal foregå.

Ekstern finansiering som ikke regnskapsføres ved institusjonene, fanges som nevnt opp ved spørreskjema til instituttene og til avdelingene ved universitetssykehusene. Opplysningene sammenholdes med regnskap fra lærestedenes oppdragsseksjoner og oppgaver fra finansieringskildene (medisinske fonds, forskningsråd mv.), hvor dette foreligger. Alle personer som oppgir å utføre FoU ved flere institusjoner, kontrolleres for å unngå dobbeltregistrering. Ingen person kan, ifølge OECDs retningslinjer, utføre mer enn ett årsverk.

⁶ For universitetene og de statlige høyskolene er FoU-andelen basert på *tidsbruksundersøkelser* foretatt av Utredningsinstituttet (nå NIFU). For Norges landbrukshøgskole og Norges veterinærhøgskole er andelen til FoU av total arbeidstid innhentet via spørreskjema til instituttene.

⁷ For Norges veterinærhøgskole ble alle opplysninger om FoU-virksomheten for 1997 innhentet sentralt, men det for 1999 også ble samlet inn data fra instituttene.

1.1.2 Instituttsektoren

Instituttsektoren består av enheter som er høyst forskjellige. Hovedvekten av FoU-aktiviteten utføres av enheter som har FoU som hovedbeskjeftigelse - *forskningsinstitutter*. Et betydelig antall enheter har imidlertid andre hovedformål enn å utføre FoU, og FoU utgjør følgelig en mindre del av virksomheten. Disse omtales gjerne som *institusjoner med FoU*, og omfatter bl.a. forvaltningsorganer, bransjeenheter, sykehus og museer. Hovedvekten av FoU-virksomheten i sektoren skjer likevel ved forskningsinstituttene.

FoU-undersøkelsene baserer seg på regnskapstall som de FoU-utførende enhetene selv rapporterer i form av spørreskjemaer. I skjemaene blir instituttene bedt om å beskrive sin FoU-aktivitet med hensyn til omfang, innretning, faglig profil og finansiering. FoU-statistikken er en totalundersøkelse der både forskningsinstitutter og institusjoner med FoU inngår. Antallet enheter i instituttsektoren er relativt begrenset. I FoU-undersøkelsen for 1999 inngikk om lag 120 enheter, i tillegg kommer museer og sykehus uten universitetsfunksjoner. Størrelsen på enhetene varierer imidlertid mye. Innslaget av store miljøer i instituttsektoren er betydelig, spesielt om vi sammenligner med UoH-sektoren.

2 Landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin i totalbildet

For sammenligninger av omfanget av FoU-ressurser på landbruks- og fiskeriområdet med forskningsinnsatsen innenfor andre områder, bruker vi i dette kapitlet fagområdeklassifisering⁸ som kriterium. FoU utført i næringslivet blir ikke klassifisert til fagområder og omfattes ikke av denne kartleggingen.

2.1 FoU-utgifter

Norges samlede utgifter til FoU beløp seg i 1999 til 20,3 milliarder kroner. Ser vi bort fra FoU-innsatsen i næringslivet (9,5 milliarder), utgjorde totale utgifter til FoU i instituttsektoren og UoH-sektoren til sammen 10,8 milliarder i 1999. Av dette utgjorde driftsutgiftene 9,7 milliarder kroner. UoH-sektoren sto for 4,9 milliarder av driftsutgiftene, og sektoren er dermed for første gang litt større enn instituttsektoren. Sammenlignet med 1997 hadde UoH-sektoren en realvekst i totale FoU-utgifter på 9 prosent, mens instituttsektoren hadde tilnærmet nullvekst⁹.

Tabell 2.1 viser driftsutgifter til FoU i 1999 for instituttsektoren og UoH-sektoren etter tradisjonell fagområdeinndeling og finansieringskilde. Teknologi var med driftsutgifter til FoU på nærmere 2,4 milliarder kroner det største fagområdet (25 prosent), fulgt av matematikk og naturvitenskap og samfunnsvitenskap som utgjorde hhv. 21 og 20 prosent. Andelen til medisin var 17 prosent, mens det innen landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin ble brukt noe under 1 milliard kroner, noe som utgjorde 10 prosent av total FoU-innsats. Humaniora var med sine 7 prosent det minste fagområdet.

Når det gjelder FoU-innsatsen for de enkelte fagområdene i toårsperioden, har noen av områdene hatt en gunstigere utvikling enn andre. Andelen landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin utgjorde av totale driftsutgifter til FoU, gikk ned et prosentpoeng fra 1997 til 1999. Denne nedgangen skyldes imidlertid flytting av institusjoner med innslag av næringsrettet FoU mot landbruksområdet fra instituttsektoren til næringslivet i 1999. Korrigert for dette ville fagområdet opprettholdt samme andel som i 1997. Når det tas høyde for denne tekniske endringen, hadde fagområdet en nominell vekst på 9 prosent i toårsperioden eller reell nullvekst. Til sammenligning hadde samfunnsvitenskap og medisin realvekster på vel 9 prosent, mens humaniora, matematikk og naturvitenskap og teknologi alle gikk ned med om lag 2 prosent, målt i faste priser. Fagområdet landbruks-

⁸ Instituttene i UoH-sektoren klassifiseres til fagområde etter mestkriteriet, dvs. at enheten tilknyttes det fagområdet som hoveddelen av FoU-virksomheten faller inn under. I kartleggingen av instituttsektoren blir miljøene bedt om å fordele innsatsen på fagområder, dvs. at samme institutt kan ha aktivitet innen flere fagområder.

⁹ Vekstratene er korrigert for tekniske endringer, i hovedsak flytting av enheter mellom de utførende sektorene.

og fiskerifag og veterinærmedisin hadde dermed en utvikling i FoU-ressurser fra 1997 til 1999 lik gjennomsnittet for sektorene samlet.

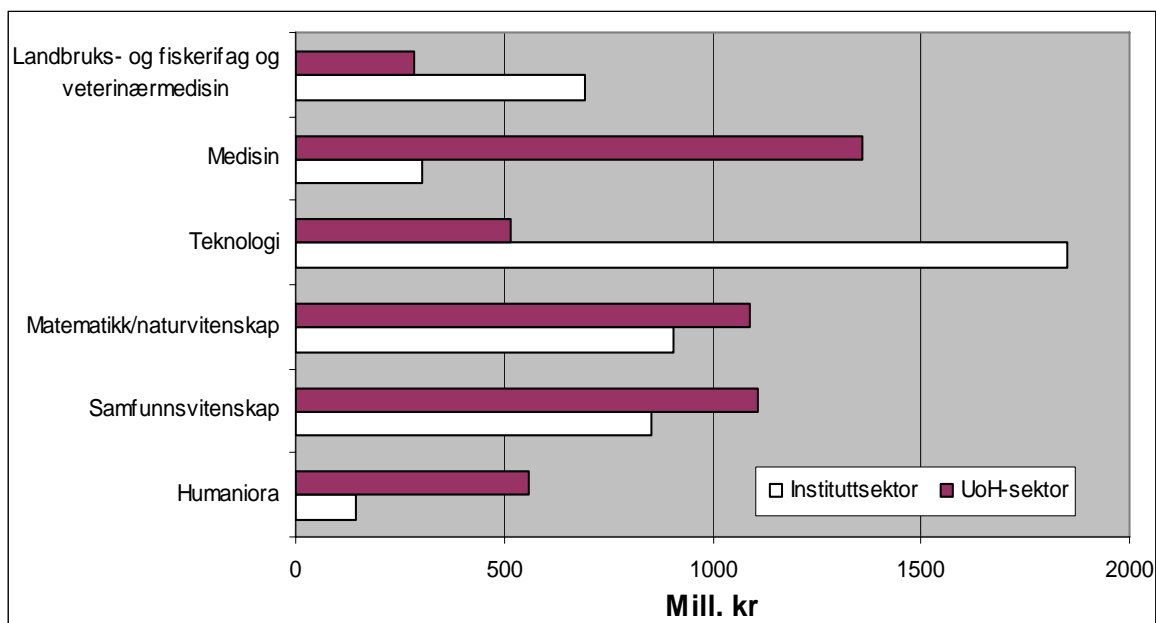
For alle fagområdene under ett var finansieringen av driftsutgifter til FoU i 1999 relativt sett den samme som i 1997. 74 prosent var offentlig finansiert, 16 prosent kom fra næringslivet, 7 prosent fra utlandet og de resterende 3 prosent fra ”andre kilder” (private gaver og fond, egne inntekter). Også for landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisins driftsutgifter til FoU – i underkant av 1 milliard kroner i 1999 – var finansieringsmønsteret det samme som i 1997, med offentlig finansiering noe over gjennomsnittet for alle fagområdene og høyest andel finansiering fra Forskningsrådet.

Tabell 2.1 Driftsutgifter til FoU i instituttsektoren og UoH-sektoren etter fagområde og finansieringskilde i 1999. Mill. kr.

Fagområde	Totalt	Nærings- livet	Offentlige kilder		Andre kilder	Utlandet
			Forsknings- råd	Dep., fylker, komm., mv.		
Humaniora	704,6	19,6	90,5	568,7	10,5	15,3
Samfunnsvitenskap	1 960,7	138,2	473,7	1 222,0	52,4	74,4
Matematikk/ naturvitenskap	1 997,9	271,3	447,6	1 096,0	25,4	157,6
Teknologi	2 365,9	904,9	443,1	680,2	5,6	332,1
Medisin	1 663,8	57,1	135,6	1 247,8	177,0	46,3
Landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin	976,2	123,9	255,6	539,7	19,8	37,2
Totalt	9 669,1	1 515,0	1 846,1	5 354,4	290,7	662,9
Andel lbr., fisk og vet.med. av tot. (%)	10	8	14	10	7	6

Figur 2.1 viser fagområdenes fordeling per sektor i 1999. Figuren viser tydelig at teknologi og landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin har sitt tyngdepunkt i instituttsektoren. 70 prosent av FoU-utgiftene på landbruks- og fiskeriområdet ble brukt i instituttsektoren.

Figur 2.1 Driftsutgifter til FoU i instituttsektoren og UoH-sektoren etter fagområde i 1999. Mill. kr.

I 1999 ble rundt 10 prosent av driftsutgiftene til FoU for institutt- og UoH-sektoren samlet klassifisert¹⁰ under formålet ”Jordbruk, skogbruk, jakt og fiske”, se tabell 2.2. Som i 1997 fordelte innsatsen seg jevnt på underkategoriene ”Jordbruk, skogbruk, jakt og ferskvannsfiske” og ”Fiske og fangst”. UoH-sektoren har imidlertid en atskillig større andel av sin FoU-virksomhet rettet mot jord- og skogbruksområdet enn mot fiske og fangst. Målt etter formålsindikatoren, økte innsatsen rettet mot primærnæringsformålet nominelt nesten 12 prosent fra 1997, med andre ord en noe mer positiv utvikling enn for fagområdet landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin som vist over.

¹⁰ I FoU-statistikken oppgir instituttene selv en prosentvis fordeling av sin FoU-virksomhet etter formålet for forskningen, se vedlegg 4.

Tabell 2.2 *Driftsutgifter til FoU i instituttsektoren og UoH-sektoren innenfor formål jordbruk, skogbruk, jakt og fiske og totalt i 1999, mill. kr og prosent.*

Formål	Begge sektorer		Instituttsektoren		UoH-sektoren	
	Mill. kr	%	Mill. kr	%	Mill. kr	%
Jordbruk, skogbruk, jakt og fiske	965,3	10	732,3	15	233,0	5
<i>herav</i>						
• <i>Jordbruk, skogbruk, jakt og ferskvannsfiske</i>	489,9	5	316,4	7	173,5	4
• <i>Fiske og fangst</i>	475,4	5	415,9	9	59,5	1
Andre formål ¹	8 703,8	90	4 020,5	85	4 683,3	95
Totalt	9 669,1	100	4 752,8	100	4 916,3	100

¹ For nærmere oversikt over formålsskategorier, se vedlegg 4.

2.2 FoU-personale og FoU-årsverk

Totalt ble det utført 14 500 FoU-årsverk i instituttsektoren og UoH-sektoren i 1999. Av disse ble ca. 10 200 eller 70 prosent utført av universitets- og høgskoleutdannet personale (tabell 2.3). Landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin stod for rundt 11 prosent av samlet årsverksinnsats for disse to sektorene, med hovedtyngden i instituttsektoren. Fra 1997 til 1999 er antallet FoU-årsverk innenfor dette fagområdet redusert med nesten 120, og nedgangen har vært størst for FoU-årsverk utført av teknisk/administrativt personale. Mens UoH-sektoren har hatt en liten vekst i årsverksinnsatsen, er den i instituttsektoren redusert med mer enn 10 prosent.

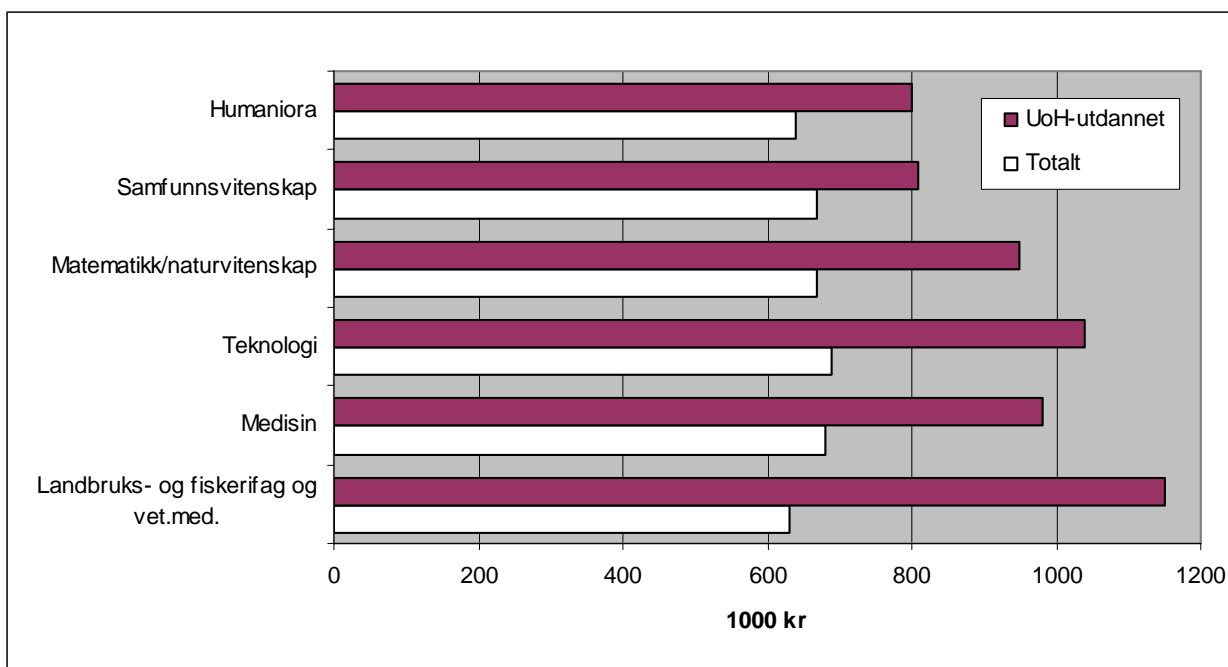
Tabell 2.3 FoU-årsverk i instituttsektoren og UoH-sektoren etter sektor og fagområde i 1999.

Fagområde	Totalt		Instituttsektoren		UoH-sektoren	
	Totalt	herav UoH-utd.	Totalt	herav UoH-utd.	Totalt	herav UoH-utd. ¹
Humaniora	1 096	879	238	166	858	713
Samfunnsvitenskap	2 947	2 429	1 381	1 146	1 566	1 283
Matematikk/ naturvitenskap	2 974	2 105	1 305	857	1 669	1 248
Teknologi	3 425	2 285	2 602	1 629	823	656
Medisin	2 464	1 695	479	334	1 985	1 361
Landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin	1 543	846	1 131	586	412	260
Totalt	14 449	10 239	7 136	4 718	7 313	5 521
Andel lbr., fisk og vet.med. av tot. (%)	11	8	16	12	6	5

¹ FoU-årsverk utført av personale ansatt i vitenskapelige/faglige stillinger.

En generell tendens i forskersamfunnet, både nasjonalt og internasjonalt, er at en stadig større del av FoU-virksomheten utføres av personer med universitets- og høgskoleutdanning, dvs. utdanning på hovedfagsnivå eller over. Det kan være mange faktorer som bidrar til dette, som for eksempel generelt høyere utdanningsnivå, høyt spesialisert vitenskapelig utstyr o.a. Kostnadene forbundet med et FoU-årsverk vil med denne dreiningen av forskningen gradvis øke. Landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin er intet unntak fra denne tendensen, men fagområdet har det høyeste innslaget av teknisk/administrativt personale; 45 prosent for institutt- og UoH-sektoren samlet i 1999, mens gjennomsnittet lå på ca. 30 prosent. Figur 2.2 viser at landbruks- og fiskeriområdet hadde de laveste kostnadene per FoU-årsverk totalt (630 000 kr), men høyest kostnader per FoU-årsverk utført av UoH-utdannet personale (1 010 000 kr).

Figur 2.2 Gjennomsnittlige driftsutgifter per FoU-årsverk for institutt- og UoH-sektoren samlet i 1999 etter fagområde. Per FoU-årsverk totalt og per FoU-årsverk utført av UoH-utdannet personale. 1000 kr.

Tabell 2.4 viser antall personer i vitenskapelige stillinger – hovedsakelig forskere i instituttsektoren, fast og eksternt lønnet UoH-utdannet personale i UoH-sektoren – i 1997 og 1999. Totalt for begge sektorer var det omtrent like mange personer involvert i FoU-virksomhet på landbruks- og fiskeriområdet i 1999 som i 1997. I samsvar med endringen i årsverksinnsats, er det ved universiteter og høyskoler antall personer har økt i perioden.

Landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin hadde en kvinneandel i 1999 som lå nær gjennomsnittet for alle fagområdene, med 33 prosent kvinner både i instituttsektoren og i UoH-sektoren. Ved universiteter og høyskoler har det imidlertid vært en økning i antall kvinner innenfor landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin på 5 prosentpoeng fra 1997 til 1999, en vekst som ligger godt over veksten i kvinneandelen for UoH-sektoren totalt.

Tabell 2.4 *Universitets- og høyskoleutdannet FoU-personale i instituttsektoren og UoH-sektoren 1997 og 1999 etter fagområde. Antall personer, kvinneandel i prosent.*

Fagområde	1997				1999			
	Institutt-Sektoren		UoH-sektoren		Institutt-Sektoren		UoH-sektoren	
	Antall	herav kvinner	Antall ²	herav kvinner	Antall	herav kvinner	Antall ²	herav kvinner
		%		%		%		%
Humaniora	377	42	2 597	37	401	44	2 606	39
Samfunns- vitenskap	1 173	38	3 352	36	1 194	39	3 595	37
Matematikk/- naturvitenskap	846	24	2 438	22	912	24	2 343	22
Teknologi	2 112	17	1 682	14	1 918	16	1 700	16
Medisin	872	42	3 135	39	478	43	3 542	42
Landbruks- og fiskerifag og vet.med.	1 038	33	449	28	1 017	33	473	33
Totalt ¹	6 118	28	13 653	31	5 920	29	14 259	34

1 Omfatter ikke bibliotekspersonale i UoH-sektoren: 132 personer i 1997 og 105 personer i 1999.

2 Antall personar ansatt i vitenskapelige/faglige stillinger.

3 UoH-sektorens FoU-ressurser innenfor landbruks-, fiskeri- og havbrukssektoren

Av totale utgifter til FoU ved universiteter og høyskoler utgjorde fagområdet landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin vel 5 prosent i 1999, samme andel som i 1997. Tabell 3.1 viser totale FoU-utgifter for fagområdene i UoH-sektoren i 1997 og 1999. Beløpene inkluderer lønn og annen drift (= drift) og investeringer i vitenskapelig utstyr og nybygg (= kapital). Fagområdene medisin og matematikk/naturvitenskap har hatt store byggeprosjekter i 1999, og dette slår kraftig ut i totaltallene. Endring i driftsutgiftene er derfor et mer stabilt mål for utviklingen i FoU-ressursene over tid. Ser vi på driftsutgiftene isolert, var realveksten for hele sektoren på ca. 7 prosent fra 1997 til 1999, med store variasjoner mellom fagområdene. Landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin var, nest etter samfunnsvitenskap (13 prosent), det fagområdet som økte mest (11 prosent) fra 1997 til 1999, når vi korrigerer for lønns- og prisstigningen. Medisin hadde også relativt stor økning i driftsutgifter til FoU. Korrigert for flytting av Institutt for kreftforskning ved Radiumhospitalet fra instituttsektoren til UoH-sektoren var realøkningen på ca. 10 prosent. Teknologi hadde nullvekst, mens humaniora og matematikk/naturvitenskap hadde realnedgang på henholdsvis 4 og 2 prosent.

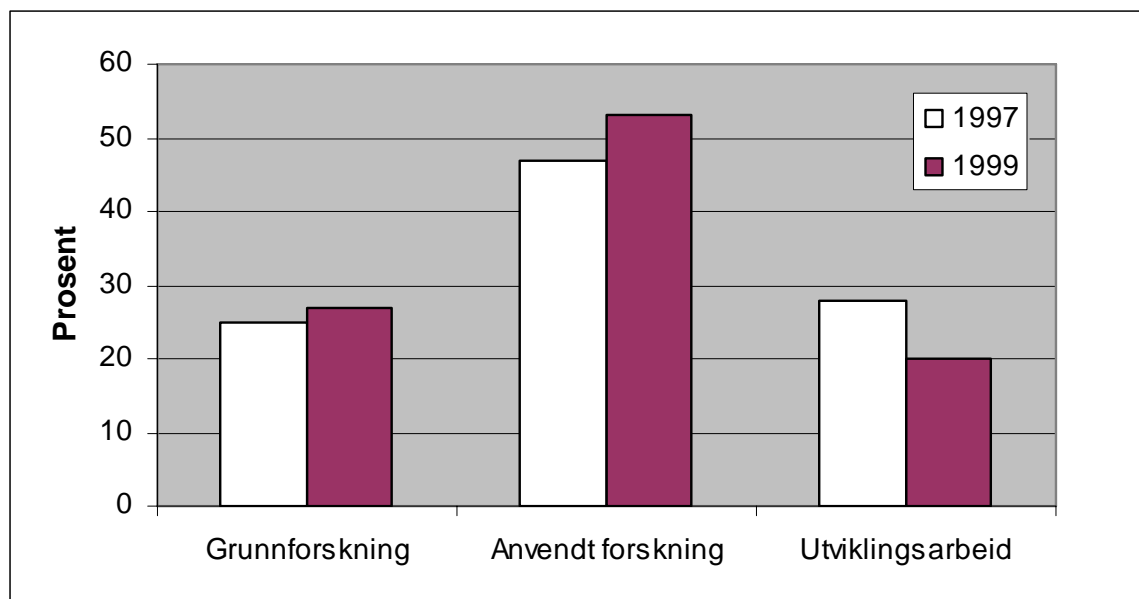
Landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin hadde i 1999 som i 1997 den desidert høyeste andel eksternt finansierte FoU-utgifter. Vel 60 prosent av disse var offentlige midler (Forskningsråd og midler fra departementer, fylker og kommuner), se også tabell 3.2.

Tabell 3.1 Totale FoU-utgifter i UoH-sektoren i 1997 og 1999 etter fagområde og finansieringskilde. Mill. kr.

Fagområde	Totalt		Grunnbudsjett		Ekstern finansiering		%andel ekstern finansiering	
	1997	1999	1997	1999	1997	1999	1997	1999
Humaniora	557,6	593,1	457,3	474,0	100,3	119,1	18	20
Samfunnsvitenskap	941,2	1 164,9	668,4	819,0	272,8	345,9	29	30
Matematikk/naturvitenskap	1 223,1	1 513,9	771,9	1 041,2	451,2	472,7	37	31
Teknologi	544,7	574,4	344,8	349,1	199,9	225,3	37	39
Medisin	1 328,9	1 673,1	962,9	1 190,7	366,0	482,4	28	29
Landbruks- og fiskerifag og veterinærmed.	250,3	300,0	134,4	161,0	115,9	139,0	46	46
Totalt	4 845,8	5 819,4	3 339,7	4 035,0	1 506,1	1 784,4	31	31

Figur 3.1 viser hvordan driftsutgiftene til FoU på landbruks- og fiskeriområdet fordelte seg på forskningsart¹¹ i 1997 og 1999. Området har, sammen med teknologi, den laveste grunnforskningsandelen i UoH-sektoren (se vedlegg 1, tabell V.1). Fra 1997 til 1999 gikk grunnforskningen og den anvendte forskningen opp med henholdsvis 2 og 6 prosentpoeng, mens driftsutgiftene til utviklingsarbeid ble redusert med 8 prosentpoeng.

Figur 3.1 Driftsutgifter til FoU innenfor landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin i UoH-sektoren 1997 og 1999 etter forskningsart. Prosent.

Over halvparten av FoU-utgiftene innenfor landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin lå under faggruppen landbruksfag i 1999, som tabell 3.2 viser. Størrelsesforholdet mellom faggruppene og andel ekstern finansiering var omtrent det samme som i 1997, men bidragene fra de eksterne finansieringskildene var av ulikt omfang for de to årene. Det har vært en fordobling i midler fra næringslivet for landbruksfagene. Nedgang i forskningsråds-finansiering faller også i hovedsak innenfor denne faggruppen. Finansiering fra utlandet økte med nesten 30 prosent reelt årlig i perioden, mens EU-midlene, som inkluderes i utlandskategorien, lå på samme nivå i 1999 som i 1997. På dette punktet skiller landbruks- og fiskeriområdet seg fra UoH-sektoren sett under ett, hvor økningen i finansiering fra EU-kommisjonen var på hele 75 prosent (løpende priser) fra 1997 til 1999.

¹¹ Instituttene angir selv en skjønsmessig fordeling av FoU-virksomheten på grunnforskning, anvendt forskning og utviklingsarbeid.

Tabell 3.2 Totale FoU-utgifter innenfor landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin i UoH-sektoren i 1999 etter finansieringskilde og faggruppe. Mill. kr.
Gjennomsnittlig årlig realvekst 1997-1999 i prosent.

Finansieringskilde	Totalt	Land- bruks- fag	Fiskeri fag	Vet.- medisin	Andre/ felles fag	Uspes.	Gj.snittlig årlig realvekst 97-99 (%)
Grunnbudsjett	161,0	87,1	15,6	51,8	6,5	-	5
Eksterne midler	139,0	83,5	10,0	43,3	2,1	0,1	5
<i>herav</i>							
• <i>Næringslivet</i>	32,2	23,9	1,1	7,1	0,1	-	24
• <i>Forskningsråd</i>	52,2	25,5	6,3	20,1	0,2	0,1	-14
• <i>Dep. mv.</i>	35,7	20,2	0,1	14,0	1,4	-	16
• <i>Andre kilder</i>	5,2	3,9	0,0	1,3	0,1	-	56
• <i>Utland</i>	13,7	10,0	2,5	0,8	0,3	-	29
<i>herav EU</i>	4,8	1,8	1,9	0,8	0,3	-	0
Totalt	300,0	170,6	25,6	95,1	8,6	0,1	5

3.1 Utvalget av miljøer innenfor landbruks-, fiskeri- og havbrukssektoren

I FoU-statistikken for universiteter og høyskoler blir grunnenhetene, dvs. institutter og seksjoner/avdelinger tilknyttet det fagområdet som hoveddelen av FoU-virksomheten faller inn under, etter det såkalte mestkriteriet. Dette innebærer at enheter klassifisert under landbruks- og fiskerifagene som regel også utfører FoU innenfor andre fagområder. Samtidig kan institutter som er klassifisert under andre fagområder enn landbruk, fisk og veterinærmedisin også ha FoU innenfor dette området. Vi har derfor i denne rapporten inkludert miljøer underlagt andre fagområder enn landbruk og fiskeri, men som har klassifisert deler av sin FoU-virksomhet under formål ”jordbruk, skogbruk, jakt og fiske”. I tillegg er enkelte institutter tatt med fordi vi skjønnsmessig har vurdert dem som forskningsutførende innenfor de aktuelle områdene. Det har vært viktig å følge samme utvalg og inndeling som ved forrige kartlegging, slik at det er mulig å sammenligne årene. Nedenfor gir vi en oversikt over hvilke grupper av miljøer som inngår i utvalget, og tallmaterialet presenteres i henhold til disse gruppene. Enkeltinstituttene er listet i vedlegg 2.

Landbrukssektoren

Landbruksinstitutter omfatter alle miljøer ved Norges landbrukshøgskole (NLH) og Norges veterinærhøgskole (NVH) med unntak av Institutt for morfologi, genetikk og akvatisk biologi ved NVH.

Øvrige institutter innenfor landbrukssektoren omfatter:

- Institutter ved universiteter og statlige høyskoler klassifisert under faggruppene landbruk eller veterinærmedisin,
- institutter ved universiteter og statlige høyskoler med deler av FoU-virksomheten klassifisert under landbruksformål,
- institutter ved universiteter og statlige høyskoler som vurderes å ha noe FoU-virksomhet innenfor området, uten at denne i FoU-statistikken er klassifisert under landbruk eller har landbruk som formål.

Fiskeri- og havbrukssektoren

Fiskeriinstitutter omfatter alle miljøer ved Norges fiskerihøgskole (Universitetet i Tromsø) og Institutt for morfologi, genetikk og akvatisk biologi ved NVH.

Øvrige institutter innenfor fiskerisektoren omfatter:

- Institutter ved universiteter og statlige høyskoler klassifisert under faggruppen fiskerifag,
- institutter ved universiteter og statlige høyskoler med deler av FoU-virksomheten klassifisert under formål fiske og fangst,
- institutter ved universiteter og statlige høyskoler som vurderes å ha noe FoU-virksomhet innenfor området, uten at denne er klassifisert under fiskerifag eller har fiskeri som formål.

3.1.1 FoU-utgifter

Når vi i noen av de følgende tabellene presenterer data på et detaljert nivå, bør utviklingstendenser ses på med et visst forbehold når tidsaspektet er så kort som to år.

Landbruks- og fiskeriinstitutter

Norges landbrukshøgskole, Norges veterinærhøgskole og Norges fiskerihøgskole (Universitetet i Tromsø) er UoH-sektorens store miljøer for forskning innenfor landbruks-, fiskeri- og havbrukssektoren. FoU-utgiftene ved disse institusjonene beløp seg til vel 400 millioner kroner i 1999. I løpende priser er dette en økning på ca. 7 prosent fra 1997, noe som i realiteten innebærer en realnedgang. Som tabell 3.3 viser, var det Norges fiskerihøgskole som hadde en betydelig lavere ressursinnsats til FoU i 1999 enn i 1997 jevnt fordelt på alle Fiskerihøgskolens fagområder. Totalt sett var det kun for FoU-utgifter klassifisert under landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin det var vekst av betydning (se fotnote 1 til tabell 3.3). Dette fagområdet økte sin andel av FoU-ressursene fra 1997 til 1999.

FoU-utgiftene ved NLH, NVH og NFH var i hovedsak knyttet til drift, dvs. lønn og andre driftsutgifter, inkludert forskningens andel av utgifter til infrastruktur (overhead). Kun en liten del, 25 mill. kroner eller ca. 6 prosent, gjaldt investeringer i vitenskapelig utstyr og nybygg. Satsingen på vitenskapelig utstyr var lavere i 1999 enn i 1997 (se vedlegg 1, tabell V.2 for fordeling på utgiftsart i 1999).

Tabell 3.3 Totale FoU-utgifter ved Norges landbrukshøgskole, Norges veterinærhøgskole og Norges fiskerihøgskole (Univ. i Tromsø) etter fagområde i 1997 og 1999. Mill. kr, løpende priser.

Fagområde	Totalt		Norges landbruks- høgskole		Norges veterinær- høgskole		Norges fiskeri- høgskole ¹	
	1997	1999	1997	1999	1997	1999	1997	1999
Samfunnsvitenskap	32,7	32,4	18,4	19,5	-	-	14,3	12,8
Matematikk/ naturvitenskap ²	51,5	40,5	29,4	19,3	8,9	10,0	13,2	11,2
Teknologi	40,3	42,6	40,3	42,6	-	-	-	-
Landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin	253,9	289,1	140,6	168,4	84,1	95,0	29,2	25,6
Totalt	378,4	404,6	228,7	249,8	93,0	105,0	56,7	49,7

¹ Institutt for akvatiske ressurser og miljøbiologi ved Norges fiskerihøgskole endret fagområde fra matematikk/naturvitenskap i 1997 til landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin i 1999. 1997-tallene er korrigert for denne endringen.

² Laboratorium for analytisk kjemi, NLH (mat./nat i 1997) er i 1999 flyttet til Institutt for kjemi og bioteknologi (teknologi). Dette forklarer noe av nedgangen innenfor mat./nat. ved NLH.

I tabellene 3.4 og 3.5 er miljøene ved Norges landbrukshøgskole, Norges veterinærhøgskole og Norges fiskerihøgskole inndelt i *landbruksinstitutter* og *fiskeriinstitutter*, og totale FoU-utgifter er fordelt etter utgiftsart og finansieringskilde (se også vedlegg 1, tabellene V.3 og V.4).

Landbruksinstituttene opplevde en liten realvekst i FoU-utgifter fra 1997 til 1999, og dette skyldes økte bidrag fra kilder utenom grunnbudsjettene, i hovedsak næringslivet og finansiering fra utenlandske kilder.

Tabell 3.4 Totale FoU-utgifter etter utgiftsart og finansieringskilde for *landbruksinstituttene*¹ i UoH-sektoren i 1997 og 1999. Mill. kr.

Finansieringskilde	Totalt		Drift		Kapital	
	1997	1999	1997	1999	1997	1999
Grunnbudsjett	167,2	182,7	155,8	168,3	11,4	14,4
Eksterne midler	132,2	151,4	119,8	144,4	12,4	7,0
<i>herav</i>						
• <i>Næringslivet</i>	21,1	34,6	20,7	33,9	0,4	0,7
• <i>Forskningsråd</i>	73,4	65,5	62,7	60,4	10,7	5,1
• <i>Dep. mv.</i>	26,6	32,7	25,6	32,4	1,0	0,3
• <i>Andre kilder</i>	4,2	4,8	4,1	3,8	0,0	1,0
• <i>Utlandet</i>	6,9	13,9	6,7	13,9	0,2	-
Totalt	299,4	334,2	275,6	312,7	23,8	21,4

¹ Omfatter alle miljøer ved Norges landbrukshøgskole (NLH) og Norges veterinærhøgskole (NVH) med unntak av Institutt for morfologi, genetikk og akvatisk biologi ved NVH.

Fiskeriinstituttens FoU-utgifter hadde derimot realnedgang i perioden 1997 – 1999. Korrigert for lønns- og prisvekst lå nedgangen i FoU-utgifter ved disse miljøene på rundt 20 prosent, både for FoU finansiert over grunnbudsjettene og for eksterne FoU-utgifter. Nedgangen i FoU finansiert av Norges forskningsråd slo relativt sett mer ut for fiskeriforskningen enn landbruksforskningen.

Tabell 3.5 Totale FoU-utgifter etter utgiftsart og finansieringskilde for fiskeriinstituttene¹ i UoH-sektoren i 1997 og 1999. Mill. kr.

Finansiering	Totalt		Drift		Kapital	
	1997	1999	1997	1999	1997	1999
Grunnbudsjett	43,9	39,3	42,9	37,6	1,0	1,7
Eksterne midler	35,1	31,0	32,6	29,7	2,4	1,3
<i>herav</i>						
• <i>Næringslivet</i>	3,5	2,0	3,4	1,9	0,1	-
• <i>Forskningsråd</i>	21,4	16,1	19,2	15,0	2,3	1,1
• <i>Dep. mv.</i>	1,2	7,1	1,2	7,1	0,1	-
• <i>Andre kilder</i>	0,3	0,5	0,3	0,5	-	-
• <i>Utlandet</i>	8,7	5,3	8,6	5,2	0,0	0,1
Totalt	79,0	70,3	75,5	67,3	3,5	3,0

¹ Omfatter alle miljøer ved Norges fiskerihøgskole (Universitetet i Tromsø) og Institutt for morfologi, genetik og akvatisk biologi ved NVH.

Øvrige institutter innenfor landbruks- og fiskerisektoren

Gruppen *øvrige institutter innenfor landbruks- og fiskerisektoren* omfatter enheter ved universitetene og de statlige høgskolene som er klassifisert innenfor fagområdet landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin, eller som har deler av FoU-virksomheten rettet mot landbruks- eller fiskeriformål¹² (se innledning til kap. 3.1 og vedlegg 2 for instituttoversikt). Tabellene 3.6 og 3.7 viser totale FoU-utgifter fordelt på utgiftsart og finansieringskilde for miljøene i disse gruppene. Se også vedlegg 1, tabellene V.5 og V.6.

Universitetsmiljøene med noe FoU-virksomhet på *landbruksområdet* hadde lavere FoU-innsats i 1999 enn i 1997 målt i faste priser, mens situasjonen var motsatt for tilsvarende miljøer ved de statlige høgskolene. På *fiskeriområdet* var det vekst i FoU-utgiftene både ved universitetsinstituttene med denne type FoU-virksomhet og ved de statlige høgskolene.

¹² Institutter som har oppgitt både landbruks- og fiskeriformål for forskningen, er plassert i gruppen der andelen er størst.

Tabell 3.6 Totale FoU-utgifter ved institutter¹ med deler av FoU-virksomheten rettet mot landbruk i UoH-sektoren, etter utgiftsart og finansieringskilde i 1997 og 1999. Mill. kr.

Finansiering	Totalt		Drift		Kapital	
	1997	1999	1997	1999	1997	1999
Grunnbudsjett	140,2	160,3	131,2	148,5	9,0	11,8
Eksterne midler	100,2	93,8	94,0	87,9	6,1	5,9
<i>herav</i>						
• <i>Næringslivet</i>	11,3	6,4	10,7	6,2	0,6	0,1
• <i>Forskningsråd</i>	47,7	47,5	44,1	42,8	3,6	4,6
• <i>Dep. mv.</i>	25,2	18,9	23,9	18,7	1,4	0,2
• <i>Andre kilder</i>	5,3	9,7	4,6	8,9	0,6	0,8
• <i>Utlandet</i>	10,7	11,3	10,7	11,2	0,0	0,1
Totalt	240,4	254,1	225,2	236,4	15,2	17,7
• <i>herav statlige høyskoler</i>	34,6	48,6	32,2	45,3	2,5	3,3

¹ Eksklusive Norges landbrukshøgskole og Norges veterinærhøgskole.

Tabell 3.7 Totale FoU-utgifter ved institutter¹ med deler av FoU-virksomheten rettet mot fiskeri i UoH-sektoren, etter utgiftsart og finansieringskilde i 1997 og 1999. Mill. kr.

Finansiering	Totalt		Drift		Kapital	
	1997	1999	1997	1999	1997	1999
Grunnbudsjett	81,5	94,6	76,5	87,6	5,0	7,0
Eksterne midler	88,0	102,9	82,2	94,3	5,7	8,2
<i>herav</i>						
• <i>Næringslivet</i>	17,6	15,7	17,3	15,7	0,3	-
• <i>Forskningsråd</i>	44,9	48,6	40,1	41,6	4,8	7,0
• <i>Dep. mv.</i>	12,8	16,3	12,4	15,6	0,4	0,7
• <i>Andre kilder</i>	4,2	6,3	4,0	6,2	0,2	-
• <i>Utlandet</i>	8,5	15,6	8,4	15,2	0,1	0,4
Totalt	169,5	197,0	158,8	181,8	10,7	15,2
• <i>herav statlige høyskoler</i>	11,2	14,3	10,2	13,6	1,0	0,7

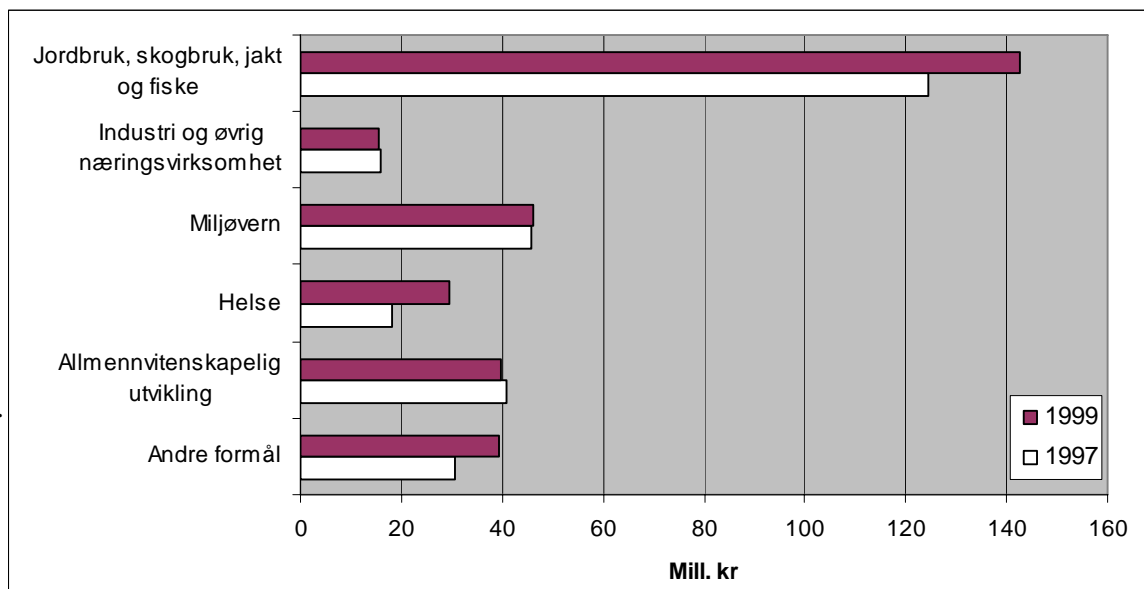
¹ Eksklusive Norges veterinærhøgskole og Norges fiskerihøgskole ved Universitetet i Tromsø.

3.1.2 Forskningens formål og art

Figurene 3.2 og 3.3 gir et bilde av hvordan instituttene ved Norges landbrukshøgskole, Norges veterinærhøgskole og Norges fiskerihøgskole karakteriserer sin FoU-virksomhet når det er spørsmål om formålet for forskningen. Både landbruksinstituttene og fiskeriinstituttene har naturlig nok *jordbruk, skogbruk, jakt og fiske* som hovedformål, men også betydelige innslag av forskning rettet mot andre formål. FoU-miljøene på

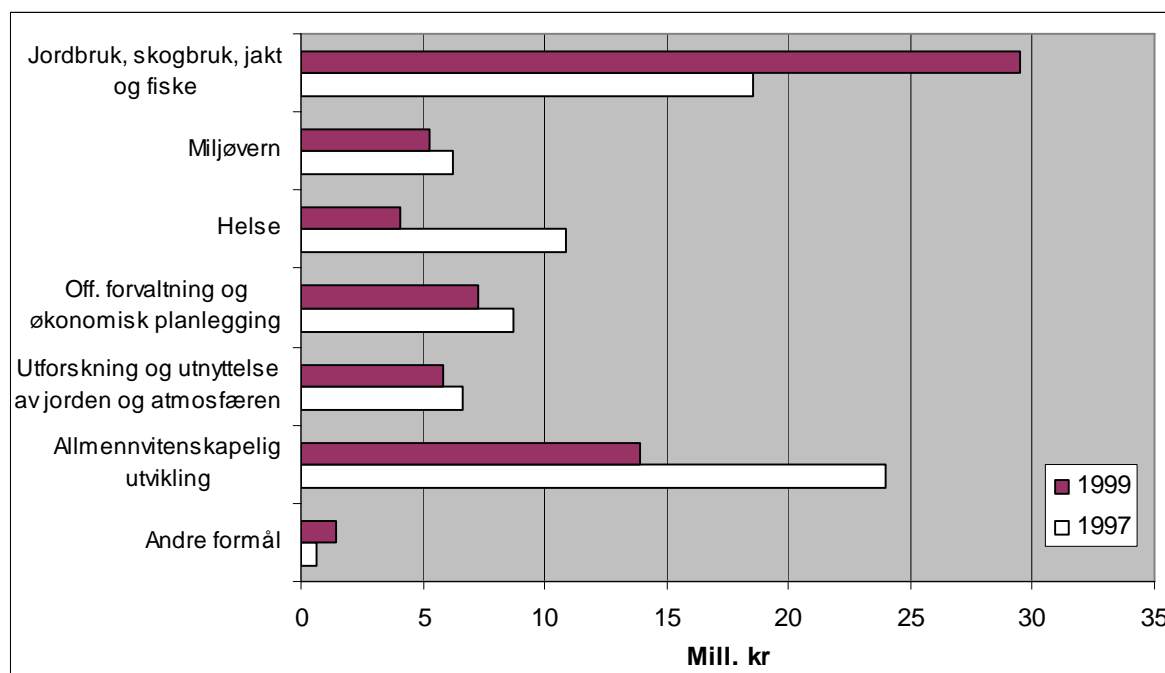
fiskeriområdet har klassifisert en større del av sin forskning under jordbruk, skogbruk, jakt og fiske i 1999 enn i 1997, med tilsvarende reduksjon av aktivitet rettet mot formål *allmennvitenskapelig utvikling*.

Figur 3.2 Driftsutgifter til FoU ved landbruksinstituttene¹ i UoH-sektoren 1997 og 1999 etter formålet for forskningen. Mill. kr.

1 Omfatter alle miljøer ved Norges landbrukshøgskole (NLH) og Norges veterinærhøgskole (NVH) med unntak av Institutt for morfologi, genetik og akvatisk biologi ved NVH.

Figur 3.3 Driftsutgifter til FoU ved fiskeriinstituttene¹ i UoH-sektoren 1997 og 1999 etter formålet for forskningen. Mill. kr.

1 Omfatter alle miljøer ved Norges fiskerihøgskole (Universitetet i Tromsø) og Institutt for morfologi, genetik og akvatisk biologi ved NVH.

Miljøene med FoU-virksomhet på fiskeriområdet har en langt høyere andel grunnforskning enn landbruksinstituttene, som vist i tabell 3.8. Vi ser imidlertid en klar dreining mot mer anvendt forskning ved fiskeriinstituttene fra 1997 til 1999. Dette kan ses i sammenheng med at disse instituttene oppgir at en lavere andel av forskningen var rettet mot allmennvitenskapelig utvikling i 1999 enn i 1997 (figur 3.3).

Tabell 3.8 Driftsutgifter til FoU ved landbruks¹- og fiskeriinstituttene² i UoH-sektoren i 1997 og 1999 etter forskningsart. Prosent.

Forskningsart	Landbruksinstitutter		Fiskeriinstitutter	
	1997	1999	1997	1999
Grunnforskning	24	28	63	50
Anvendt forskning	49	51	33	45
Utviklingsarbeid	27	21	4	5
Totalt	100	100	100	100

1 Omfatter alle institutter ved Norges landbrukshøgskole og Norges veterinærhøgskole ekskl. Institutt for morfologi, genetik og akvatisk biologi ved NVH.

2 Omfatter alle institutter ved Norges fiskerihøgskole, Universitetet i Tromsø, samt Institutt for morfologi, genetik og akvatisk biologi ved NVH.

Miljøene ved universiteter og statlige høgskoler med FoU-virksomhet på landbruks- og fiskeriområdet (øvrige institutter innenfor landbruks- og fiskerisektoren) klassifiserte i 1999 vel 60 millioner kroner til forskningsformålet jordbruk, skogbruk, jakt og fiske. Dette er en økning på 10 millioner fra 1997 og utgjorde ca. 15 prosent av totale driftsutgifter til FoU ved disse miljøene i 1999.

3.1.3 FoU-årsverk

I 1999 ble det utført om lag 550 FoU-årsverk ved Norges landbrukshøgskole, Norges veterinærhøgskole og Norges fiskerihøgskole, og dette er omtrent samme innsats som i 1997. En liten nedgang registreres imidlertid ved fiskeriinstituttene (tabell 3.9). Samtidig ser vi den samme vridningen mot at andelen FoU utført av personale med universitets- og høgskoleutdanning¹³ øker, med tilsvarende reduksjon i andelen FoU-årsverk utført av teknisk/administrativt personale, som i resten av forskersamfunnet (se også kapittel 2). FoU-miljøene på landbruksområdet har en langt høyere andel teknisk/administrativt personale enn miljøene på fiskeriområdet.

¹³ Hovedfagsnivå eller over, ansatte i vitenskapelige/faglige stillinger ved universiteter og høgskoler.

Tabell 3.9 FoU-årsverk ved landbruks¹- og fiskeriinstituttene² i UoH-sektoren i 1997 og 1999 etter stillingsgruppe.

Stillingsgruppe	Landbruks- institutter		Fiskeri- Institutter		Totalt	
	1997	1999	1997	1999	1997	1999
Fast vitenskapelig personale	115	114	26	23	141	137
Univ.stip/vit.ass.	27	31	4	8	31	39
Eksternt finansiert vit. pers.	148	161	46	43	194	204
Sum vitenskapelig personale	290	306	76	74	366	380
Fast tekn./adm. personale	130	118	8	10	138	128
Eksternt tekn./adm. personale	40	39	11	6	51	45
Sum tekn./adm. personale	170	157	19	16	189	173
Totalt	460	463	95	90	555	553

1 Omfatter alle institutter ved Norges landbrukshøgskole og Norges veterinærhøgskole ekskl. Institutt for morfologi, genetik og akvatisk biologi ved NVH.

2 Omfatter alle institutter ved Norges fiskerihøgskole, Universitetet i Tromsø, samt Institutt for morfologi, genetik og akvatisk biologi ved NVH.

Ved universitetene og de statlige høgskolene ble det ved institutter med deler av FoU-virksomheten på landbruks- og fiskeriområdet totalt utført i underkant av 650 FoU-årsverk i 1999, herav rundt 500 av vitenskapelig personale (tabell 3.10). Miljøene oppga i gjennomsnitt ca. 15 prosent av FoU-virksomheten rettet mot jordbruk, skogbruk, jakt og fiske, det vil si i underkant av 100 FoU-årsverk. De statlige høgskolene stod for vel 12 prosent av FoU-årsverkene. Ved universitetene var det fra 1997 til 1999 vekst i antall FoU-årsverk ved institutter med FoU på fiskeriområdet, mens det ved de statlige høgskolene var miljøene innenfor landbruksforskning som hadde en økning i antall FoU-årsverk.

Tabell 3.10 Totalt antall FoU-årsverk utført i 1999 ved institutter med deler av FoU-virksomheten rettet mot landbruk og fiskeri i UoH-sektoren, etter stillingsgruppe.

Stillingsgruppe	Landbruks- institutter	herav statlige høgsk.	Fiskeri- institutter	herav statlige høgsk.	Totalt	herav statlige høgsk.
Univ.stip/vit.ass.	36	4	22	0	58	4
Ekst. fin. personale	150	12	127	2	275	14
Sum vit. pers.	289	54	205	7	492	61
Fast tekn./adm. pers.	45	6	41	3	86	9
Ekst. tekn./adm. pers.	37	6	29	3	66	9
Sum tekn./adm. pers.	82	12	70	6	152	18
Totalt 1999	371	66	275	13	644	79
Totalt 1997	354	50	252	17	606	67

4 FoU-ressurser i instituttsektoren innenfor landbruks-, fiskeri- og havbrukssektoren

Miljøene som inngår i sektoranalysen, heretter kalt BF-institutter, er med ett unntak de samme som var med i tilsvarende analyse basert på FoU-undersøkelsen for 1997. SINTEF Fiskeri og Havbruk AS er kommet til. Instituttene som inngår, ble plukket ut i dialog med oppdragsgiver, og representerer de miljøer i sektoren som naturlig faller inn under BFs ansvarsområde. Majoriteten av instituttene er underlagt Retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter.

Instituttene er delt inn i to grupper etter faglig profil; *landbruksinstitutter* og *fiskeri- og havbruksinstitutter*. Følgende institutter er med:

Landbruksinstitutter

- JORDFORSK - Senter for jordfaglig miljøforskning
- Matforsk - Norsk institutt for næringsmiddelforskning
- Norsk institutt for jord- og skogkartlegging
- Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning
- Norsk institutt for planteforskning
- Norsk institutt for skogforskning
- Norsk senter for bygdeforskning (per 1999 avdeling ved Allforsk, fra og med 2001 egen stiftelse)
- Norsk senter for økologisk landbruk
- Veterinærinstituttet

Fiskeri- og havbruksinstitutter

- Fiskeridirektoratets ernæringsinstitutt
- Havforskningsinstituttet
- Institutt for akvakulturforskning AS
- NORCONSERV - Institutt for Fiskeforedling og Konserveringsteknologi
- Norsk institutt for fiskeri- og havbruksforskning A/S
- Sildolje- og sildemelindustriens forskningsinstitutt
- SINTEF Fiskeri og havbruk AS

SINTEF Fiskeri og havbruk AS ble 1. januar 1999 skilt ut som eget selskap fra SINTEF. FoU-undersøkelsen for 1997 gir ikke detaljert nok datagrunnlag for å kunne inkludere SINTEFs aktivitet mot fiskerisektoren dette året. En stor del av økningen fra 1997 til 1999 kan derfor tilskrives endret organisering ved SINTEF. Presentasjonen tar i de fleste sammenhenger høyde for dette ved også å vise utviklingen eksklusive SINTEF Fiskeri og Havbruk AS.

Som vedlegg følger kortfattede presentasjoner av de enkelte miljøer som inngår i faktagrunnlaget, der det gis opplysninger av både praktisk og institusjonell art. Opplysningene, som er ajour per desember 2001, er hentet fra NIFUs katalog over forskningsenhetene i instituttsektoren.

Utvalget av institutter innenfor BFs ansvarsområde medfører at den FoU-statistiske beskrivelsen gir et høyere nivå på ressursinnsatsen enn når analysen tar utgangspunkt i fagområdet landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin, jf. kapittel 2. Årsaken er at flere av instituttene utfører FoU som naturlig klassifiseres under andre fagområder (eksempelvis matematikk og naturvitenskap eller teknologi). På den annen side er det andre institusjoner som tidvis utfører FoU innen fagområdet landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin, men som faller utenfor de institutter som naturlig inngår under BFs ansvarsområde.

Av instituttsektorens totale ressursinnsats på 5 milliarder kroner i 1999 ble 18 prosent (900 millioner kroner) brukt ved landbruks- og fiskeriinstituttene. Driftsutgiftene var samlet sett noe større ved fiskeri- og havbruksinstituttene enn ved landbruksinstituttene, mens kapitalutgiftene var noe større ved landbruksinstituttene (se tabell 4.1).

Tabell 4.1 FoU-utgifter ved BF-institutter i instituttsektoren i 1997 og 1999 etter instituttgruppe og type utgift. Mill. kr, løpende priser.

Utgiftsart	Fiskeri- og havbruksinstitutter		Landbruksinstitutter		Totalt	
	1997	1999	1997	1999	1997	1999
Driftsutgifter	421,3	481,1	362,2	392,7	783,5	873,8
<i>herav</i>						
• Lønn og sosiale utgifter	252,8	293,3	235,2	258,7	488,0	552,0
• Andre driftsutgifter	168,5	187,8	127,0	134,0	295,5	321,8
Kapitalutgifter	57,4	13,8	20,1	12,5	77,5	26,4
<i>herav</i>						
• Utstyr og instrumenter	20,3	8,7	18,2	12,6	38,5	21,3
• Bygg og anlegg	37,1	5,1	1,9	0,0	39,0	5,1
Totale FoU-utgifter	478,7	494,9	382,3	405,3	861,0	900,2

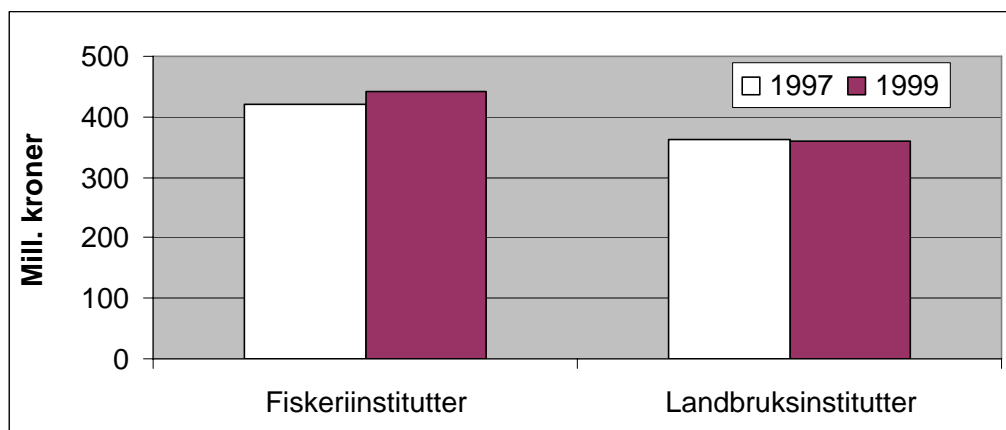
Sammenlignet med 1997 øker de samlede FoU-utgiftene med om lag 40 millioner kroner eller vel 4 prosent. Omregnet til faste priser gir dette en realnedgang nær 5 prosent. Nedgangen gjelder begge gruppene av institutter. Dersom vi i tillegg korrigerer for SINTEF Fiskeri og havbruk, blir den reelle nedgangen for toårsperioden 8 prosent for hele utvalget og nær 12 prosent for fiskeri- og havbruksinstituttene alene.

Den negative utviklingen skyldes i første rekke at kapitalutgiftene var vesentlig lavere i 1999 enn to år tidligere. Kapitalutgiftene til FoU sank fra 78 millioner kroner i 1997 til 26

millioner i 1999. Denne betydelige reduksjonen gjelder både begge instituttgrupper og begge utgiftsarter (utstyr og bygg).

Figur 4.1 viser utviklingen i driftsutgiftene omregnet til faste priser for hver instituttgruppe. Landbruksinstituttene hadde tilnærmet nullvekst i perioden, mens det samme også er tilfelle for fiskerisiden når det tas hensyn til at SINTEF Fiskeri og havbruk AS ikke var med i 1997.

Figur 4.1 Driftsutgifter til FoU ved BF-institutter i 1997 og 1999 etter instituttgruppe. Faste 1997-priser, mill. kr.

Det ble utført i overkant av 1 400 FoU-årsverk ved BF-instituttene i 1999 (se tabell 4.2). Den samlede årsverksinnsatsen var noe større ved landbruksinstituttene enn ved fiskeri- og havbruksinstituttene. Vel halvparten av FoU-årsverkene ble utført av personer med høyere utdanning. Andelen utført av UoH-utdannede var større ved landbruksinstituttene (58 prosent) enn ved fiskeri- og havbruksmiljøene (47 prosent). Samlet årsverksinnsats i 1999 var, korrigert, om lag på samme nivå som i 1997. Økningen ved fiskeri- og havbruksinstituttene er i første rekke relatert til at SINTEF Fiskeri og havbruk inngår fra 1999. I perioden har det imidlertid skjedd en ytterligere styrking av FoU-årsverk utført av UoH-utdannet personale, mens årsverk utført av personale med annen utdanningsbakgrunn har gått ned.

Tabell 4.2 Utførte FoU-årsverk ved BF-institutter i instituttsektoren i 1997 og 1999, etter personalgruppe og instituttgruppe.

	Fiskeri- og havbruks- Institutter		Landbruks- institutter		Totalt	
	1997	1999	1997	1999	1997	1999
Totalt	657	690	715	718	1 372	1 408
herav						
• UoH-utdannede	288	324	396	418	684	742
• Annen utdanning	369	366	319	300	688	666

Nær 640 mill. kroner eller 73 prosent av driftsutgiftene til FoU i 1999 ble anvendt innenfor landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin (se tabell 4.3). Fagområdets andel var noe høyere blant landbruksinstituttene (76 prosent) enn ved fiskeri- og havbruksinstituttene (71 prosent). Matematikk og naturvitenskap og teknologi sto samlet for 23 prosent, mens 4 prosent av innsatsen var rettet mot samfunnsvitenskap. Det teknologiske innslaget var relativt stort på fiskerisiden, mens samfunnsvitenskapelig FoU i første rekke gjaldt landbruksmiljøene. Sammenlignet med 1997 var det reelt små endringer i fagområdefordelingen.

Tabell 4.3 Driftsutgifter til FoU ved BF-institutter i instituttsektoren 1999 etter fagområde og instituttgruppe. Mill. kr og prosent.

Fagområde	Fiskeri- og havbruks- institutter		Landbruks- institutter		Totalt	
	Mill. kr	%	Mill. kr	%	Mill. kr	%
Humaniora	-	-	1,0	0	1,0	0
Samfunnsvitenskap	6,1	1	25,4	7	31,5	4
Matematikk/naturvitenskap	67,0	14	40,8	10	107,8	12
Teknologi	65,8	14	29,2	7	95,0	11
Landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin	342,2	71	296,4	76	638,5	73
Totalt	481,1	100	392,7	100	873,8	100

En annen indikator for instituttene faglige profil er FoU-utgiftenes fordeling på hovedformål. Tabell 4.4 viser at hovedtyngden, nesten tre fjerdedeler av FoU-innsatsen, naturlig nok faller på formålet *jordbruk, skogbruk, jakt og fiske*. Primærnæringsformålet er mest dominerende på fiskeri- og havbrukssiden (84 prosent), mens tre femtedeler av FoU-ressursene ved landbruksinstituttene ble rettet mot dette formålet. *Industri og næringsvirksomhet* var det nest største formålet (15 prosent), med henholdsvis 12 prosent på fiskerisiden og 20 prosent ved landbruksmiljøene. På landbrukssiden utgjorde FoU-

ressurser knyttet til *miljøvern* 12 prosent. Fordelingen av FoU etter hovedformål viser bare små endringer sammenlignet med 1997.

Anvendt forskning var dominerende aktivitetstype i 1999 (se tabell 4.5). Godt over halvparten av FoU-virksomheten ble klassifisert som anvendt forskning, vel en firedel var utviklingsarbeid, mens grunnforskningsandelen var 15 prosent. Ved fiskeri- og havbruksinstituttene lå innsatsen noe høyere både innenfor anvendt forskning og grunnforskning, mens en større del av aktiviteten ved landbruksinstituttene ble klassifisert som utviklingsarbeid.

Andelen anvendt forskning har økt 4 prosentpoeng fra 1997. Økningen har i første rekke skjedd på bekostning av utviklingsarbeid som reduseres 3 prosentpoeng i forhold til 1997.

Tabell 4.4 Driftsutgifter til FoU ved BF-institutter i instituttsektoren 1999 etter formål og instituttgruppe. Mill. kr og prosent.

Formål	Fiskeri- og havbruksinstitutter		Landbruksinstitutter		Totalt	
	Mill. kr	%	Mill. kr	%	Mill. kr	%
Jordbruk, skogbruk, jakt og fiske <i>herav</i>	405,6	84	237,4	61	643,0	74
• <i>Jordbruk, skogbruk, jakt og ferskvannsfiske</i>	-	-	237,4	61	237,4	27
• <i>Fiske og fangst</i>	405,6	84	-	-	405,6	47
Industri og annen næringsvirksomhet <i>herav</i>	55,0	12	77,4	20	132,4	15
• <i>Industri</i>	50,4	11	65,3	17	115,7	13
• <i>Øvrig næringsvirksomhet</i>	4,6	1	12,1	3	16,7	2
Miljøvern	6,6	1	47,6	12	54,2	6
Offentlig forvaltning og økonomisk planlegging	13,9	3	12,3	3	26,2	3
Helse	-	-	9,8	2	9,8	1
Andre formål	-	-	8,2	2	8,2	1
Totalt	481,1	100	392,7	100	873,8	100

Tabell 4.5 Driftsutgifter til FoU ved BF-institutter i instituttsektoren i 1999 etter aktivitetstype og instituttgruppe. Mill. kr og prosent.

Forskningsart	Fiskeri- og havbruksinstitutter		Landbruksinstitutter		Totalt	
	Mill. kr	%	Mill. kr	%	Mill. kr	%
Grunnforskning	87,8	18	40,8	11	128,6	15
Anvendt forskning	293,3	61	213,5	54	506,8	58
Utviklingsarbeid	100,0	21	138,4	35	238,4	27
Totalt	481,1	100	392,7	100	873,8	100

Nesten 700 mill kroner eller 77 prosent av FoU-utgiftene ved BF-instituttene ble finansiert av offentlige kilder (se tabell 4.6). Næringslivet sto for 17 prosent, bidrag fra utlandet utgjorde 4 prosent og andre kilder finansierte 2 prosent. Finansieringsstrukturen var ganske lik for de to gruppene av institutter. Unntaket er den offentlige finansieringen der Norges forskningsråd sto for en betydelig større andel av denne ved landbruksmiljøene enn på den fiskerifaglige siden.

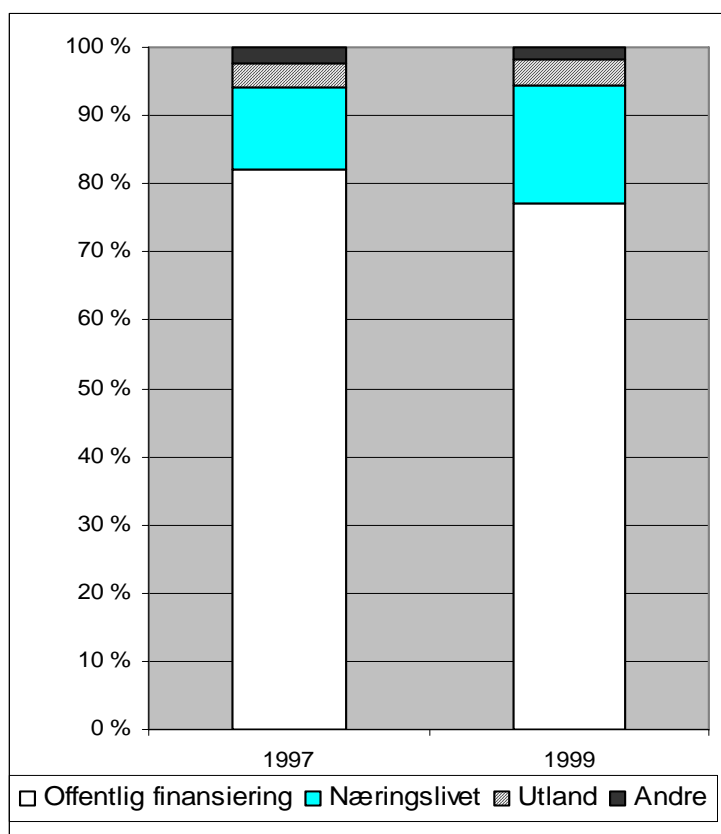
Tabell 4.6 FoU-utgifter ved BF-institutter i instituttsektoren 1999 etter finansieringskilde og instituttgruppe. Mill. kr og gjennomsnittlig årlig realvekst 1997-1999 i prosent.

Finansieringskilde	Fiskeri- og havbruksinstitutter		Landbruksinstitutter		Totalt		Gj.snittlig årlig realvekst 1997-1999
	Mill. kr	%	Mill. kr	%	Mill. kr	%	
Næringslivet	79,1	16	75,9	19	155,0	17	16
<i>herav</i>							
• Oljeselskaper	0,8	0	0,9	0	1,7	0	-34
• Industri	51,8	11	32,6	8	84,4	9	0
• Øvrig næringsvirksomhet	26,5	5	42,4	11	68,9	8	58
Offentlige kilder	377,0	76	317,0	78	694,0	77	-5
<i>herav</i>							
• Norges forskningsråd	113,8	23	158,4	39	272,2	30	-3
• Øvrige offentlige kilder	263,2	53	158,6	39	421,8	47	-6
Utlandet	26,2	5	8,5	2	34,7	4	3
Andre kilder	12,6	3	3,9	1	16,5	2	-12
Totalt	494,9	100	405,3	100	900,2	100	-2

Sammenlignet med 1997 øker finansieringen fra næringslivet nominelt med 50%, mens den offentlige finansieringen nominelt reduseres med 2 prosent. Dette forhold kommer til syne i figur 4.2, som viser finansieringskildenes relative fordeling. Finansiering fra næringslivet utgjør i 1999 17 prosent mot 12 prosent i 1997. Tilsvarende reduksjon finner

sted i den offentlige finansieringen, særlig for kilder utenom Norges forskningsråd. Nedgangen er nært knyttet til lavere investeringer i 1999 enn i 1997.

Figur 4.2 FoU-utgifter ved BF-institutter i instituttsektoren i 1997 og 1999 etter finansieringskilde. Prosent.

Tabell 4.7 gir et mer detaljert bilde av hvilke kilder som sto bak den offentlige finansieringen i 1999. Norges forskningsråd var største bidragsyter (39 prosent), mens Fiskeridepartementet og Landbruksdepartementet bidro med mest av de øvrige (hhv. 32 og 17 prosent). Tabell 4.7 gir også forklaring på hvorfor Forskningsrådets finansieringsandel er høyere på landbrukssiden enn på fiskeri- og havbrukssiden. Dette henger sammen med at alle landbruksinstitutter som er underlagt retningslinjer for statlig finansiering av forskningsinstitutter, får sin grunnbevilgning kanalisert gjennom Forskningsrådet. Dette forhold gjelder bare delvis på fiskerisiden, der det største miljøet, Havforskninginstituttet, samt Ernæringsinstituttet, får sine grunnbevilgninger direkte over Fiskeridepartementets budsjett.

I forhold til 1997 skjer en betydelig økning i forskningsrådsmidler til strategiske instituttprogrammer. Mens det i 1997 ble brukt 21 millioner kroner på SIP'er, var nivået i 1999 nesten doblet, til 41 millioner kroner. En nedgang i samme størrelsesorden fant sted for grunnbevilgningene. Prosjektmidler fra Forskningsrådet lå i 1999 på samme nominelle nivå som i 1997. Samlet finansiering fra Forskningsrådet ga dermed om lag 2 prosent nominell økning fra 1997, eller en realnedgang på rundt 7 prosent omregnet til faste priser.

Tabell 4.7 Totale offentlige utgifter til FoU ved BF-institutter i instituttsektoren i 1999 etter finansieringskilde og instituttgruppe. Mill. kr og prosent.

Finansieringskilde	Fiskeri- og hav- bruksinstitutter		Landbruks- institutter		Totalt	
	Mill. kr	%	Mill. kr	%	Mill. kr	%
Fiskeridepartementet	219,6	58	-	-	219,6	32
Landbruksdepartementet	-	-	118,8	37	118,8	17
Miljøverndepartementet	2,4	1	7,9	3	10,3	1
Utenriksdepartementet	22,1	6	0,2	0	22,3	3
Andre departementer	18,1	5	1,6	1	19,7	3
Sum departementer	262,2	70	128,5	41	390,7	56
Norges forskningsråd	113,8	30	158,4	50	272,2	39
<i>herav</i>						
• Grunnbevilgninger	21,0	6	82,5	26	103,5	15
• Strategiske instituttprogrammer	8,4	2	32,6	10	41,0	7
• Prosjekter med mer	84,4	22	43,3	14	127,7	18
Andre (fylker, kommuner, statsbanker)	1,0	0	30,1	9	31,1	5
Totalt	377,0	100	317,0	100	694,0	100

Tabell 4.8 viser hvor i landet FoU-virksomheten finner sted. Både målt i utgifter og årsverk ligger tyngdepunktet i Vest-Norge. Virksomheten ved Havforskningsinstituttet er særlig med på å styrke Vestlandets posisjon. Konsentrasjonen av miljøer rundt Norges landbrukshøgskole og Norges veterinærhøgskole er viktigste bidrag til FoU-omfanget i Østlandsregionen.

FoU-aktiviteten i den nordligste regionen styrkes noe sammenlignet med 1997. Forklaringen er igjen at SINTEF Fiskeri og havbruk inngår i tallene for 1999. Korrigert for dette forhold viser FoU-utgiftene per region en stabil utvikling i toårsperioden.

Tabell 4.8 Totale FoU-utgifter og FoU-årsverk ved BF-institutter i instituttsektoren i 1999 etter region. Mill. kr, antall og prosent.

Region	FoU-utgifter		FoU-årsverk	
	Mill. kr	%	Antall	%
Østlandet med Oslo	314,4	35	546,6	39
Agder, Rogaland og Vestlandet	422,2	47	606,6	43
Trøndelagsfylkene og Nord-Norge	163,6	18	254,7	18
Totalt	900,2	100	1 407,9	100

Vedlegg 1 Tilleggstabeller UoH-sektoren

Tabell V.1 Driftsutgifter til FoU i UoH-sektoren 1999 etter fagområde og forskningsart. Mill. kr og prosent.

Fagområde	Grunnforskning		Anvendt forskning		Utviklingsarbeid		Totalt Mill. kr.
	Mill. kr.	%	Mill. kr.	%	Mill. kr.	%	
Humaniora	359,7	64	110,9	20	87,6	16	558,2
Samfunnsvitenskap	423,6	38	464,4	42	219,8	20	1 107,8
Matematikk/ naturvitenskap	788,0	72	236,7	22	65,3	6	1 090,0
Teknologi	115,1	22	278,4	54	122,1	24	515,6
Medisin	588,7	43	568,2	42	203,5	15	1 360,4
Landbruks- og fiskerifag og veterinærmedisin	77,7	27	149,5	53	57,1	20	284,3
Totalt	2 352,8	48	1 808,1	37	755,4	15	4 916,3

Tabell V.2 Totale FoU-utgifter ved Norges landbrukshøgskole, Norges veterinærhøgskole og Norges fiskerihøgskole 1999 etter fagområde og utgiftsart. Mill. kr.

Fagområde	Totalt	Total drift	Lønn	Annen drift	Total kapital	Vitsk. utstyr	Bygg
Samfunnsvitenskap	32,4	31,0	18,3	12,7	1,3	0,1	1,2
Matematikk/ naturvitenskap	40,5	38,3	22,9	15,4	2,2	1,0	1,2
Teknologi	42,6	36,8	23,7	13,1	5,8	3,7	2,0
Landbruks- og fiskerifag, veterinærmedisin	289,1	273,9	134,5	139,3	15,2	7,8	7,4
Totalt	404,6	380,0	199,4	180,5	24,5	12,6	11,8

Tabell V.3 Totale FoU-utgifter etter utgiftsart og finansieringskilde for landbruksinstituttene¹ i UoH-sektoren i 1999. Mill. kr.

Finansieringskilde	Totalt	Total drift	Lønn	Annen drift	Total kapital	Vitensk. utstyr	Bygg
Grunnbudsjett	182,7	168,3	96,0	72,4	14,4	3,5	10,9
Eksterne midler	151,4	144,4	69,1	75,3	7,0	7,0	-
herav:							
• Næringslivet	34,6	33,9	15,	18,9	0,7	0,7	-
• Forskningsråd	65,5	60,4	37,5	22,9	5,1	5,1	-
• Dep. mv.	32,7	32,4	9,5	23,0	0,3	0,3	-
• Andre kilder	4,8	3,8	1,7	2,1	1,0	1,0	-
• Utlandet	13,9	13,9	5,4	8,4	-	-	-
Totalt	334,2	312,7	165,0	147,7	21,4	10,6	10,9

¹ Omfatter alle institutter ved Norges landbrukshøgskole og Norges veterinærhøgskole ekskl. Institutt for morfologi, genetik og akvatisk biologi.

Tabell V.4 Totale FoU-utgifter etter utgiftsart og finansieringskilde for fiskeriinstituttene¹ i UoH-sektoren i 1999. Mill. kr.

Finansieringskilde	Totalt	Total drift	Lønn	Annen drift	Total kapital	Vitensk. utstyr	Bygg
Grunnbudsjett	39,3	37,6	17,4	20,2	1,7	,8	0,9
Eksterne midler	31,0	29,7	17,0	12,7	1,3	1,3	-
herav:							
• Næringslivet	2,0	1,9	0,9	1,0	-	-	-
• Forskningsråd	16,1	15,0	10,9	4,1	1,1	1,1	-
• Dep. mv.	7,1	7,1	2,3	4,8	-	-	-
• Andre kilder	0,5	0,5	-	0,5	-	-	-
• Utlandet	5,3	5,2	2,9	2,3	0,1	0,1	-
Totalt	70,3	67,3	34,4	32,9	3,0	2,1	0,9

¹ Omfatter alle institutter ved Norges fiskerihøgskole, Universitetet i Tromsø, samt Institutt for morfologi, genetik og akvatisk biologi.

Tabell V.5 Totale FoU-utgifter ved institutter¹ med deler av FoU-virksomheten rettet mot landbruk i UoH-sektoren, etter utgiftsart og finansieringskilde i 1999. Mill. kr.

Finansieringskilde	Totalt	Total drift	Lønn	Annen drift	Total kapital	Vitensk. utstyr	Bygg
Grunnbudsjett	160,3	148,5	72,9	75,6	11,8	4,2	7,6
Eksterne midler	93,8	87,9	55,4	32,5	5,9	5,9	-
herav:							
• Næringslivet	6,4	6,2	4,7	1,5	0,1	0,1	-
• Forskningsråd	47,5	42,8	29,9	12,9	4,6	4,6	-
• Dep. mv.	18,9	18,7	8,8	9,9	0,2	0,2	-
• Andre kilder	9,7	8,9	6,8	2,2	0,8	0,8	-
• Utlandet	11,3	11,2	5,3	6,0	0,1	0,1	-
Totalt	254,1	236,4	128,3	108,1	17,7	10,1	7,6
• herav statl. høgsk.	48,6	45,3	22,6	22,7	3,3	1,8	1,5

¹ Eksklusive Norges landbrukshøgskole og Norges veterinærhøgskole

Tabell V.6 Totale FoU-utgifter ved institutter¹ med deler av FoU-virksomheten rettet mot fiskeri i UoH-sektoren, etter utgiftsart og finansieringskilde i 1999. Mill. kr.

Finansieringskilde	Totalt	Total drift	Lønn	Annen drift	Total kapital	Vitensk. utstyr	Bygg
Grunnbudsjett	94,6	87,6	46,6	41,0	7,0	1,0	6,0
Eksterne midler	102,9	94,3	58,0	36,3	8,2	8,2	-
herav:							
• Næringslivet	15,7	15,7	9,6	6,1	-	-	-
• Forskningsråd	48,6	41,6	30,1	11,5	7,0	7,0	-
• Dep. mv.	16,3	15,6	6,1	9,4	0,7	0,7	-
• Andre kilder	6,3	6,2	3,7	2,5	-	-	-
• Utlandet	15,6	15,2	8,3	6,8	0,4	0,4	-
Totalt	197,0	181,8	104,6	77,2	15,2	9,1	6,0
• herav statl. høgsk.	14,3	13,6	5,3	8,4	0,7	0,5	0,2

¹ Eksklusive Norges landbrukshøgskole og Norges veterinærhøgskole.

Vedlegg 2 Instituttene i UoH-sektoren 1999

Landbruksinstitutter¹

<i>Institutt, lærested</i>	<i>Fagområde</i>
Institutt for kjemi og bioteknologi, NLH	Teknologi
Institutt for næringsmiddelfag, NLH	Teknologi
Institutt for husdyrfag, NLH	Landbruks- og fiskerifag og vet.med.
Institutt for skogfag, NLH	Landbruks- og fiskerifag og vet.med.
Institutt for tekniske fag, NLH	Landbruks- og fiskerifag og vet.med.
Institutt for landskapsplanlegging, NLH	Samfunnsvitenskap
Institutt for kartfag, NLH	Teknologi
Institutt for jord- og vannfag, NLH	Landbruks- og fiskerifag og vet.med.
Institutt for matematiske fag, NLH	Matematikk/naturvitenskap
Institutt biologi og naturforvaltning, NLH	Matematikk/naturvitenskap
NORAGRIC, NLH	Landbruks- og fiskerifag og vet.med.
Institutt for økonomi og samfunnsfag, NLH	Samfunnsvitenskap
Institutt for plantefag, NLH	Landbruks- og fiskerifag og vet.med.
Senter for husdyrforsøk, NLH	Landbruks- og fiskerifag og vet.med.
Senter for klimaregulert planteforskning, NLH	Landbruks- og fiskerifag og vet.med.
Institutt arktisk veterinærmed., NVH	Landbruks- og fiskerifag og vet.med.
Forsøksgårdene og forsøksdyravd., NVH	Landbruks- og fiskerifag og vet.med.
Inst. for biokjemi, fysiologi og ernæring, NVH	Matematikk/naturvitenskap
Institutt for farmakologi, mikrobiologi og næringsmiddelhygiene, NVH	Landbruks- og fiskerifag og vet.med.
Institutt for stordyr sykdommer, NVH	Landbruks- og fiskerifag og vet.med.
Institutt for smådyr sykdommer, NVH	Landbruks- og fiskerifag og vet.med.
Institutt for reprod. og rettsmedisin, NVH	Landbruks- og fiskerifag og vet.med.
Institutt for småfårforskning, NVH	Landbruks- og fiskerifag og vet.med.
Dal forsøksgård, NVH	Landbruks- og fiskerifag og vet.med.

¹ Landbruksinstitutter omfatter alle miljøer ved Norges landbrukshøgskole (NLH) og Norges veterinærhøgskole (NVH) med unntak av Institutt for morfologi, genetikk og akvatisk biologi ved NVH.

Fiskeriinstitutter¹

<i>Institutt, lærested</i>	<i>Fagområde</i>
Institutt for morfologi, genetikk og akvatisk biologi, NVH	Landbruks- og fiskerifag og vet.med.
Institutt for marin- og ferskvannsbiologi, NFH	Matematikk/naturvitenskap
Institutt for samfunns- og markedsfag, NFH	Samfunnsvitenskap
Institutt for fiskeriteknologi, NFH	Landbruks- og fiskerifag og vet.med.
Institutt for økonomi, NFH	Samfunnsvitenskap
Institutt for marin biokjemi, NFH	Landbruks- og fiskerifag og vet.med.
Institutt for akvatiske ressurser og miljøbiologi, NFH	Landbruks- og fiskerifag og vet.med.

¹ Fiskeriinstitutter omfatter alle miljøer ved Norges fiskerihøgskole (Universitetet i Tromsø) og Institutt for morfologi, genetikk og akvatisk biologi ved NVH.

Øvrige institutter innenfor landbrukssektoren¹

Institutt, lærested	Fagområde
Senter for epidemiologisk forskning, UiB	Medisin
Matematisk institutt, UiB	Matematikk/naturvitenskap
Senter for miljø og ressursstudier, UiB	Matematikk/naturvitenskap
Seksjon for anvendt miljøforskning – limnisk, UiB	Matematikk/naturvitenskap
Bioteknologisenteret, UiO	Medisin
Biologisk institutt, UiO	Matematikk/naturvitenskap
Biologisk institutt, seksjon for marin zoologi og marin kjemi, UiO	Matematikk/naturvitenskap
Matematisk institutt, UiO	Matematikk/naturvitenskap
Biologisk institutt – avd. for zoologi, UiO	Matematikk/naturvitenskap
Fagenhet for botanikk, Tromsø museum, UiT	Matematikk/naturvitenskap
Inst. for biologi, UiT	Matematikk/naturvitenskap
Inst. for arkitekturhistorie, NTNU	Humaniora
Botanisk institutt, NTNU	Matematikk/naturvitenskap
Zoologisk institutt, NTNU	Matematikk/naturvitenskap
Geografisk institutt, NTNU	Samfunnsvitenskap
Universitetsstudiene på Svalbard	Matematikk/naturvitenskap
Inst. For samfunnsøkonomi, NHH	Samfunnsvitenskap
Avd. for skog og utmarksfag, Høgskolen i Hedmark	Landbruks- og fiskerifag og vet.med.
Avd. for landbruks- og naturfag, Høgskolen i Hedmark	Landbruks- og fiskerifag og vet.med.
Avd. for økonomi, samfunnsfag og informatikk, Høgskolen i Hedmark	Samfunnsvitenskap
Avd. for nærings- og forvaltningsfag, Høgskolen i Finnmark	Matematikk/naturvitenskap
Avd. for teknologi, Høgskolen i Agder	Teknologi
Høgskolen i Nesna (samlet)	Samfunnsvitenskap/ matematikk og naturvitenskap / humaniora.
Avd. for samfunnsfag, Høgskolen i Nord-Trøndelag	Samfunnsvitenskap
Avd. for ingeniørfag og økonomiske fag, Høgskolen i Tromsø	Teknologi
Avd. for helsefag og biologiske fag, Høgskolen i Ålesund	Medisin
Avd. for naturfag, Høgskolen i Sogn og Fjordane	Matematikk/naturvitenskap
Avd. for samfunnsfag, Høgskolen i Volda	Samfunnsvitenskap

¹ Øvrige institutter innenfor landbrukssektoren omfatter:

Institutter ved universiteter og statlige høyskoler klassifisert under faggruppene landbruk eller veterinærmedisin, institutter ved universiteter og statlige høyskoler med deler av FoU-virksomheten klassifisert under landbruksformål, institutter ved universiteter og statlige høyskoler som vurderes å ha noe FoU-virksomhet innenfor området, uten at denne i FoU-statistikken er klassifisert under landbruk eller har landbruk som formål.

Øvrige institutter innenfor fiskerisektoren¹

<i>Institutt, lærested</i>	<i>Fagområde</i>
Fysiologisk institutt, UiB	Medisin
Inst. for fiskeri- og marinbiologi, UiB	Matematikk/naturvitenskap
Inst. for mikrobiologi, UiB	Matematikk/naturvitenskap
Zoologisk institutt, UiB	Matematikk/naturvitenskap
Seksjon for anvendt miljøforskning – marin, UiB	Matematikk/naturvitenskap
Sars International Research Centre, UiB	Matematikk/naturvitenskap
Biologisk institutt, avd. for marin botanikk, UiO	Matematikk/naturvitenskap
Biologisk institutt, avd. for limnologi, UiO	Matematikk/naturvitenskap
Fagenhet for Zoologi, Tromsø museum, UiT	Matematikk/naturvitenskap
Inst. for teknisk kybernetikk, NTNU	Teknologi
Inst. for bioteknologi, NTNU	Teknologi
Inst. for naturhistorie, Vitenskapsmuseet, NTNU	Matematikk/naturvitenskap
Botanisk avdeling, Vitenskapsmuseet, NTNU	Matematikk/naturvitenskap
Zoologisk avdeling, Vitenskapsmuseet, NTNU	Matematikk/naturvitenskap
Trondhjem biologiske stasjon, Vitenskapsmuseet, NTNU	Matematikk/naturvitenskap
Avd. for fiskeri og naturfag, Høgskolen i Bodø	Landbruks- og fiskerifag og vet.med.
Avd. for ingeniør- og næringsmiddelfag, Høgskolen i Sør-Trøndelag	Teknologi
Avd. for allmenne fag, Høgskolen i Telemark	Samfunnsvitenskap

¹ Øvrige institutter innenfor fiskerisektoren omfatter:

Institutter ved universiteter og statlige høyskoler klassifisert under faggruppen fiskerifag, institutter ved universiteter og statlige høyskoler med deler av FoU-virksomheten klassifisert under formål fiske og fangst, institutter ved universiteter og statlige høyskoler som vurderes å ha noe FoU-virksomhet innenfor området, uten at denne er klassifisert under fiskerifag eller har fiskeri som formål.

Vedlegg 3 Instituttene i instituttsektoren i 1999

Fiskeridirektoratets Ernæringsinstitutt

- Fork.:** FEI
- Eng. navn:** Institute of Nutrition, Directorate of Fisheries, INDF
- Daglig leder:** Direktør Øyvind Lie
- Adresse:** Postboks 185 Sentrum, 5804 Bergen
Strandgaten 229, Bergen (Besøksadresse)
- Telefon:** 55 23 80 00
- Telefaks:** 55 23 80 95
- E-post:** postmottak@nutr.fiskeridir.no
- WWW:** <http://www.fiskeridir.no/nutr/>
- Opprettet:** 1947
- Formål:** Arbeide for norsk fiskerinæring og være rådgiver for fiskerimyndighetene i ernærings spørsmål. Instituttet skal drive forskning i tilknytning til fisk og andre marine ressurser som næringsmidler i human ernæring (trygg og sunn sjømat) og som fôrmidler. Det skal også drives ernæringsstudier på akvatiske arter i oppdrett. Instituttet skal utvikle analysemetoder for næringsmidler med spesiell vekt på marine produkter. I tillegg har instituttet forvaltningsoppgaver knyttet til overvåking og kontroll av sjømat knyttet til kjemiske og mikrobiologiske analyser.
- Nåværende forsknings-tema:** Ernæring, fôr og fôrressurser knyttet til oppdrett av laks og marine arter. Sjømat i human ernæring, knyttet til kvalitet og bruk av sjømat.
- Eieform:** Statlig: Fiskeridepartementet
- Styr. organ:** Råd: 9 medlemmer
- Kostnader:** 47 mill. kr. (2001)
- Finansieringskilder:** Fiskeridepartementet, Norges forskningsråd, Universitetet i Bergen, EU og industrien.
- Ant. ansatte:** 89 (2001)
- Antall FoU-årsverk:** (2001)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e.fl.
				X		

Fiskeriforskning - Norsk institutt for fiskeri- og havbruksforskning AS

- Fork.:** Fiskeriforskning
- Eng. navn:** Norwegian Institute of Fisheries and Aquaculture Ltd.
- Daglig leder:** Adm. direktør Ola R. Valvåg
- Adresse:** 9291 Tromsø
Muninbakken 9-13, Breivika, Tromsø (Besøksadresse)
- Telefon:** 77 62 90 00
- Telefaks:** 77 62 91 00
- E-post:** fiskforsk@norut.no
- WWW:** <http://www.fiskforsk.norut.no/>
- Opprettet:** 1973
- Formål:** Forskning og utvikling for fiskeri- og havbruksnæringen. Rådgivning til myndigheter og næringsutøvere. Formidling av kunnskap og forskningsresultater til næring og allmennhet.
- Nåværende forsknings-tema:** Forvaltningsrettet ressursforskning. Havbruk. Marin bioteknologi. Produkt- og prosessutvikling. Marked. Næringsøkonomi.
- Eieform:** Aksjeselskap (NORUT-Gruppen AS eier 51%, Fiskeridepartementet 49%)
- Styr. organ:** Styre: 8 medlemmer
- Kostnader:** 90 mill. kr. (2001)
- Finansieringskilder:** Basisbevilgning fra Norges forskningsråd. Oppdragsinntekter fra Norges forskningsråd, Fiskeridepartementet og næringen.
- Ant. ansatte:** 100 (2001)
- Antall FoU-årsverk: (2001)**

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e.fl.
				X		

Havforskningsinstituttet

- Fork.:** HI
- Eng. navn:** Institute of Marine Research (IMR)
- Daglig leder:** Direktør Roald Vaage
- Adresse:** Postboks 1870 Nordnes, 5817 Bergen
Nordnesgaten 50, Bergen (Besøksadresse)
- Telefon:** 55 23 85 00
- Telefaks:** 55 23 85 31
- E-post:** havforskningsinstituttet@imr.no
- WWW:** <http://www.imr.no/>
- Opprettet:** 1900
- Formål:** Utforske havets og kystens miljø og biologi og utvikle hensiktsmessig teknologi for fiske, fangst og havbruk. Tjene som rådgiver for fiskerimyndighetene og fiskeri- og havbruksnæringen.
- Nåværende forsknings-tema:** Fiskeribiologi. Ressursforvaltning. Havmiljøovervåkning. Havbruksforvaltning. Forurensning. Fiskesykdom. Fangstteknologi. Akustikk. Økosystemforvaltning. Genetikk. Sjøpattedyr. Kystsoneforskning.
- Eieform:** Statlig: Fiskeridepartementet
- Styr. organ:** Styre: 9 medlemmer
- Kostnader:** 407 mill. kr. (2000)
- Finansieringskilder:** Fiskeridepartementet, Norges forskningsråd, NORAD, andre departementer og offentlige etater, EU, andre internasjonale organisasjoner, næringslivet.
- Ant. ansatte:** 560 (2001)
- Antall FoU-årsverk:** (2001)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e.fl.
						X

Institutt for akvakulturforskning AS

Fork.: AKVAFORSK
Eng. navn: Institute of Aquaculture Research AS
Daglig leder: Adm. direktør Tore Sveälv
Adresse: Postboks 5010, 1432 Ås
 6600 Sunndalsøra
 Ekkilsøy, 6530 Averøy
Telefon: 64 94 95 00 (Ås)
 71 69 53 00 (Sunndalsøra)
 71 51 55 80 (Averøy)
Telefaks: 64 94 95 02 (Ås)
 71 69 53 01 (Sunndalsøra)
 71 51 55 81 (Averøy)
E-post: akvaforsk@akvaforsk.nlh.no
WWW: <http://www.akvaforsk.no/>
Opprettet: 1971
Formål: AKVAFORSK skal gjennom kunnskapsutvikling innen akvakultur bidra til en sterk og lønnsom havbruksnæring og å styrke verdens matvareproduksjon.
Nåværende forsknings-tema: Avl. Ernæring. Produktkvalitet. Marine arter.
Eieform: Aksjeselskap
Styr. organ: Styre: 8 medlemmer
Kostnader: 55 mill. kr. (2001)
Finansieringskilder: Basisbevilgning fra Norges forskningsråd. Oppdragsinntekter fra næringsliv og forvaltning i inn- og utland.
Ant. ansatte: 90 (2001)
Antall FoU-årsverk: (2001)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e.fl.
				X		

Jordforsk - Senter for jordfaglig miljøforskning

- Fork.:** Jordforsk
- Eng. navn:** Jordforsk - Norwegian Centre for Soil and Environmental Research
- Daglig leder:** Adm. direktør Hans-Olav Moen
- Adresse:** Frederik A. Dahls vei 20, 1432 Ås (Postadresse)
Saghellinga, NLH, 1432 Ås (Besøksadresse)
- Telefon:** 64 94 81 00
- Telefaks:** 64 94 81 10
- E-post:** jordforsk@jordforsk.no
- WWW:** <http://www.jordforsk.no/>
- Opprettet:** 1989
- Formål:** JORDFORSK er et nasjonalt kompetansesenter for miljøspørsmål knyttet til jord, avfall, vann og landskap, og driver anvendt og målrettet forskning for å bidra til langsiktig, differensiert forvaltning av disse ressursene, basert på samfunnets behov og naturens evne til varig produksjon og fornyelse.
- Nåværende forsknings-tema:** Jordkvalitet og jordressurser. Vannkvalitet og arealbruk. Biologisk avfallshåndtering. Naturbaserte renseløsninger. Jordforurensning.
- Eieform:** Stiftelse
- Styr. organ:** Styre: 7 medlemmer
- Kostnader:** 55 mill. kr. (2001)
- Finansieringskilder:** Basisbevilgning fra Norges forskningsråd. Oppdragsinntekter fra Miljøverndepartementet, Statens forurensningstilsyn, Landbruksdepartementet, Statens Landbruksforvaltning, Norges forskningsråd, fylkeskommuner, kommuner, andre offentlige og private kilder.
- Ant. ansatte:** 84 (2001)
- Antall FoU-årsverk:** (2001)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e.fl.
			X			

MATFORSK - Norsk institutt for næringsmiddelforskning

Fork.: MATFORSK

Eng. navn: MATFORSK Norwegian Food Research Institute

Daglig leder: Adm. direktør Peter Wesenberg

Adresse: Osloveien 1, 1430 Ås

Telefon: 64 97 01 00

Telefaks: 64 97 03 33

E-post: post@matforsk.no

WWW: <http://www.matforsk.no/>

Opprettet: 1971

Formål: Aktivt bidra til å øke konkurransekraften i næringsmiddelindustrien gjennom næringsmiddelfaglig forskning og utvikling på et høyt internasjonalt nivå. Visjonen er: Best på matkvalitet.

Nåværende forsknings-tema: Bidra til markedsorientert produktutvikling for å hjelpe næringsmiddelindustrien med å styrke sine konkurranse-fortrinn i overgangen til økt markedsorientering. Forstå samspill mellom komponenter og ingredienser i enkle og sammensatte matvarer for å hjelpe næringsmiddelindustrien å forstå hva som skjer i prosessering av komplekse næringsmidler. Utvikle relevante og raske analyser av kvalitetsparametere så nært prosessen som mulig for å hjelpe næringsmiddelindustrien med å bruke kompleks analytisk informasjon til å styre næringsmiddelprosessen. Bidra til trygge og holdbare matvarer for å hjelpe næringsmiddelindustrien med å bevare og videreutvikle konkurransefortrinn som ligger i trygge produkter og å møte konkurransen fra langtidsholdbare og lett-prosesserte importerte matprodukter.

Eieform: Privat stiftelse

Styr. organ: Styre: 7 medlemmer

Kostnader: 95 mill. kr. (2000)

Finansierings kilder: Fond (Lov om avgift på landbruksprodukter av 26. juni 1970), Norges forskningsråd, Statens Landbruksforvaltning, næringsliv og forvaltning.

Ant. ansatte: 160 (2001)

Antall FoU-årsverk: (2001)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e.fl.
				X		

NORCONSERV - Institutt for fiskeforedling og konserveringsteknologi

Fork.: NC

Eng. navn: NORCONSERV - Institute of Fishprocessing and Preservation Technology

Daglig leder: Adm. direktør Harald Pedersen

Adresse: Postboks 327, 4002 Stavanger
Alexander Kiellandsgate 2, Stavanger (Besøksadresse)

Telefon: 51 84 46 00

Telefaks: 51 84 46 50

E-post: post@norconserv.no

WWW: http://www.norconserv.no/

Opprettet: 1931

Formål: Forskning, utvikling og opplæring innen næringsmiddelproduksjon, spesielt foredling av marint råstoff til produkter med forlenget holdbarhet.

Nåværende forsknings-tema: Råstoffegenskaper og foredling. Produktutvikling, teknologi og produksjonsopplegg. Maskinutvikling og automasjon. Emballasje og emballering. Mikrobiologi og hygiene. Kvalitetsstyring og produktkvalitet.

Eieform: Stiftelse

Styr. organ: Styre: 9 medlemmer

Kostnader: 27 mill. kr. (2001)

Finansieringskilder: Industriavgifter, prosjektstøtte fra Norges forskningsråd og oppdragsinntekter.

Ant. ansatte: 50 (2001)

Antall FoU-årsverk: (2001)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e.fl.
			X			

Norsk institutt for jord- og skogkartlegging

- Fork.:** NIJOS
- Eng. navn:** Norwegian Institute of Land Inventory
- Daglig leder:** Direktør Kristen Øyen (Arne Bardalen fra 5. november 2001)
- Adresse:** Postboks 115, 1430 Ås
Raveien 9, Ås (Besøksadresse)
- Telefon:** 64 94 97 00
- Telefaks:** 64 94 97 86
- E-post:** nijos@nijos.no
- WWW:** <http://www.nijos.no/>
- Opprettet:** 1988
- Formål:** Skaffe tilveie grunnleggende, representative data om skog, jordsmonn, vegetasjon, landskap og arealressurser for hele Norge. Tilby partsnøytral informasjon som basis for lønnsom næringsvirksomhet og langsiktig forvaltning av ressursene.
- Nåværende forsknings-tema:** Skogmåling. Pedologi. Agroøkologi. Landskapsøkologi. Satellittfjernmåling. Geografisk informasjonsbehandling.
- Eieform:** Statlig
- Styr. organ:** Landbruksdepartementet
- Kostnader:** 75 mill. kr. (2001)
- Finansieringskilder:** Landbruksdepartementet, Norges forskningsråd og andre.
- Ant. ansatte:** 130 (2001)
- Antall FoU-årsverk: (2001)**
Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e.fl.
		X				
- Merknad:** NIJOS har distriktskontorer i Andselv, Bø, Hamar og Steinkjer.

Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning

- Fork.:** NILF
- Eng. navn:** Norwegian Agricultural Economics Research Institute
- Daglig leder:** Direktør Leif Forsell
- Adresse:** Postboks 8024 Dep, 0030 Oslo
Schweigaards gate 33 B, Oslo (Besøksadresse)
- Telefon:** 22 36 72 00
- Telefaks:** 22 36 72 99
- E-post:** postmottak@nilf.no
- WWW:** <http://www.nilf.no/>
- Opprettet:** 1986
- Formål:** NILF skal være et anerkjent og brukerorientert forsknings- og kompetansesenter på et høyt faglig nivå. Instituttet skal bidra til et høyt kunnskapsnivå i samfunnet og et solid beslutningsgrunnlag for kundene gjennom kombinasjonen av forskning, utredning, dokumentasjon og konsulentvirksomhet innenfor økonomiske forhold i landbruket, landbrukstilknyttede næringer og matvaresektoren.
- Nåværende forsknings-tema:** Landbrukspolitikk - nasjonal og internasjonal. Matvaresektor og marked. Nærings- og foretaksøkonomi. Bygdeutvikling.
- Eieform:** Forvaltningsorgan med særskilte fullmakter (Landbruksdepartementet)
- Styr. organ:** Styre: 7 medlemmer
- Kostnader:** 38 mill. kr. (2001)
- Finansieringskilder:** Basisbevilgning fra Norges forskningsråd. Oppdragsinntekter fra Landbruksdepartementet, Norges forskningsråd og andre.
- Ant. ansatte:** 75 (2001)
- Antall FoU-årsverk: (2001)**

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e.fl.
			X			

Norsk institutt for planteforskning

- Fork.:** Planteforsk
- Eng. navn:** Norwegian Crop Research Institute, The
- Daglig leder:** Direktør Harald Lossius
- Adresse:** Postboks 100, 1431 Ås
Raveien 2, Ås (Besøksadresse)
- Telefon:** 64 94 94 20
- Telefaks:** 64 94 94 29
- E-post:** headoffice@planteforsk.no
- WWW:** <http://www.planteforsk.no/>
- Opprettet:** 1995
- Formål:** Planteforsk skal utvikle og formidle kunnskap som grunnlag for en konkurransekraftig, verdiskapende planteproduksjon og en bærekraftig forvaltning av naturressursene. Kunnskapen skal styrke næringsgrunnet i bygdene, sikre miljøet og ivareta etiske og estetiske verdier i samfunnet.
- Nåværende forsknings-tema:** Grovfôr. Korn og oljevekster. Grønnsaker og potet. Frukt og bær. Veksthuskulturer og grøntanlegg. Landbruk i nord. Plantevern. Planteforedling og frøavlsforskning. Økologisk landbruk. Kulturlandskap.
- Eieform:** Forvaltningsorgan med særskilte fullmakter (Landbruksdepartementet)
- Styr. organ:** Styre: 7 medlemmer
- Kostnader:** 212 mill. kr. (2001)
- Finansieringskilder:** Basisbevilgning fra Norges forskningsråd. Oppdragsinntekter fra Landbruksdepartementet, Norges forskningsråd og andre oppdragsgivere.
- Ant. ansatte:** 420 (2001)
- Antall FoU-årsverk:** (2001)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e.fl.
						X

- Merknad:** Planteforsk består av 6 forskningssentre, 2 forskingsstasjoner og 4 fagsentre, og er lokalisert i alle landsdeler.

Norsk institutt for skogforskning

- Fork.:** SKOGFORSK
- Eng. navn:** Norwegian Forest Research Institute
- Daglig leder:** Adm. direktør Kristen Fretheim
- Adresse:** Høgskoleveien 12, 1432 Ås
- Telefon:** 64 94 90 00
- Telefaks:** 64 94 29 80
- E-post:** post@skogforsk.no
- WWW:** <http://www.skogforsk.no/>
- Opprettet:** 1917
- Formål:** Skogforsks hovedoppgave er å styrke det vitenskapelige grunnlaget for forvaltning av skogressursene, verdiskapning basert på skog og miljøinnsats i skog.
- Nåværende forsknings-tema:** Alle tema- og problemområder knyttet til skog og skogbruk.
- Eieform:** Forvaltningsorgan med særskilte fullmakter (Landbruksdepartementet)
- Styr. organ:** Styre: 7 medlemmer
- Kostnader:** 70 mill. kr. (2001)
- Finansieringskilder:** Basisbevilgning fra Norges forskningsråd. Oppdragsinntekter fra Landbruksdepartementet, Norges forskningsråd, andre departementer og etater, offentlige fond, EU og andre internasjonale organisasjoner.
- Ant. ansatte:** 119 (2001)
- Antall FoU-årsverk:** (2001)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e.fl.
				X		

Norsk senter for bygdeforskning

- Fork.:** Bygdeforskning
- Eng. navn:** Centre for Rural Research
- Daglig leder:** Direktør Marit S. Haugen
- Adresse:** 7491 Trondheim (Postadresse)
Paviljong A, Loholt allé 85, Universitetssenteret på Dragvoll
(Besøksadresse)
- Telefon:** 73 59 17 29
- Telefaks:** 73 59 12 75
- E-post:** post@bygdeforskning.ntnu.no
- WWW:** <http://www.bygdeforskning.ntnu.no/>
- Opprettet:** 2001
- Formål:** Bygdeforskning skal, gjennom samfunnsvitenskapelig forskning og utviklingsarbeid, gi fakta, analyser, idéer og ny kunnskap som kan bidra til å løse problemer og skape en sosial, økonomisk og økologisk bærekraftig utvikling i bygde-Norge. Fungere som nasjonalt senter for bygdeforskning med oppgave å ta vare på og utvikle en teoretisk og metodisk grunnleggende forskningskompetanse innen bygdesosiologi og flerfaglige bygdestudier.
- Nåværende forsknings-tema:** Nærings og lokalsamfunn. Mat og forbrukerholdninger. Lokal utvikling. Bedrifter og produksjonskjeder. Kultur og levekår. Ressursforvaltning og miljø.
- Eieform:** Stiftelse
- Kostnader:** 17 mill. kr. (2001)
- Finansieringskilder:** Basisbevilgning fra Norges forskningsråd. Oppdragsinntekter fra Norges forskningsråd, forvaltning, organisasjoner og næringsliv.
- Ant. ansatte:** 29 (2001)
- Antall FoU-årsverk:** (2001)
Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e.fl.
		X				
- Merknad:** Norsk senter for bygdeforskning ble 01.01.2001 skilt ut fra forskningsstiftelsen ALLFORSK og etablert som egen stiftelse.

Norsk senter for økologisk landbruk

- Fork.:** NORSØK
- Eng. navn:** Norwegian Centre for Ecological Agriculture
- Daglig leder:** Einar Lund
- Adresse:** 6630 Tingvoll
- Telefon:** 71 53 20 00
- Telefaks:** 71 53 20 01
- E-post:** norsok@norsok.no
- WWW:** <http://www.norsok.no/>
- Opprettet:** 1986
- Formål:** Arbeide for større kunnskap som skal bidra til å fremme utvikling og utbredelse av økologisk landbruk som bidrag til et bærekraftig samfunn.
- Nåværende forsknings-tema:** Dyrehelse i økologisk landbruk. Biologisk plantevern. Tørråte i potet. Svovel. Plantenæringsbalanse. Næringshusholdning. Økologisk kornproduksjon.
- Eieform:** Privat stiftelse
- Styr. organ:** Råd. Styre: 5 medlemmer
- Kostnader:** 13 mill. kr. (2001)
- Finansieringskilder:** Basisbevilgning fra Norges forskningsråd. Oppdragsinntekter fra Landbruksdepartementet, Norges forskningsråd og private bidrag.
- Ant. ansatte:** 24 (2001)
- Antall FoU-årsverk:** (2001)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e.fl.
		X				

Sildolje- og Sildemelindustriens Forskningsinstitutt

- Fork.:** SSF
- Eng. navn:** Norwegian Herring Oil and Meal Industry Research Institute
- Daglig leder:** Adm. direktør Snorre Tilseth
- Adresse:** Kjerreidviken 16, 5141 Fyllingsdalen
- Telefon:** 55 50 12 00
- Telefaks:** 55 50 12 99
- E-post:** office@ssf.no
- WWW:** <http://www.ssf.no/>
- Opprettet:** 1948
- Formål:** Drive anvendt forskning og utviklingsarbeid som kan bidra til optimal utnyttelse av industrifisk ved bearbeiding i bulkbaserte industriprosesser. Bistå bedrifter/organisasjoner i den norske fiskemelnæringen med rådgivning, informasjon, assistanse av faglig art og forskning i sin alminnelighet. Bistå med kjemiske, fysikalske, mikrobiologiske og biologiske analyser. Medvirke til å høyne den norske fiskemelnæringens omdømme gjennom utadrettet virksomhet. Fungere som rådgiver for offentlige myndigheter, forskningsråd og organisasjoner i saker som faller innenfor instituttets kompetanseområde. Drive salg av FoU oppdrag og analysetjenester til bedrifter utenfor den norske fiskemelnæringen.
- Nåværende forsknings-tema:** Biokjemi, Mikrobiologi, Prosessteknologi, Kjemiteknikk, Ernæring, Næringsmiddel- og fôrteknologi.
- Eieform:** Stiftelse
- Styr. organ:** Styre: 8 medlemmer
- Kostnader:** 37 mill. kr. (2001)
- Finansieringskilder:** Norges forskningsråd, industri, SND.
- Ant. ansatte:** 58 (2001)
- Antall FoU-årsverk:** (2001)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e.fl.
		X				

SINTEF Fiskeri og havbruk AS

Eng. navn: SINTEF Fisheries and Aquaculture

Daglig leder: Adm. direktør Karl A. Almås

Adresse: Pirsenteret, 7465 Trondheim

Telefon: 73 59 56 50

Telefaks: 73 59 56 60

E-post: fish@fish.sintef.no

WWW: <http://www.fish.sintef.no/>

Opprettet: 1999

Formål: Selskapet skal drive basisforskning og anvendt forskning for utnyttelse av fornybare marine ressurser.

Nåværende forsknings-tema: Fiskeriteknologi. Havbruksteknologi. Bioressurser. Foredling. Internasjonale prosjekter.

Eieform: Aksjeselskap (del av SINTEF-gruppen)

Styr. organ: Styre: 5 medlemmer

Kostnader: 53 mill. kr. (2001)

Finansieringskilder: Næringsliv, forvaltning og Norges forskningsråd.

Ant. ansatte: 75 (2001)

Antall FoU-årsverk: (2001)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e.fl.
				X		

Veterinærinstituttet

- Fork.:** VI
- Eng. navn:** National Veterinary Institute
- Daglig leder:** Adm. direktør Bjørn Næss
- Adresse:** Postboks 8156 Dep, 0033 Oslo
Ullevålsveien 68, Oslo (Besøksadresse)
- Telefon:** 22 96 45 00
- Telefaks:** 22 46 00 34
- WWW:** <http://www.vetinst.no/>
- Opprettet:** 1891
- Formål:** Være Landbruksdepartementets vitenskapelige forsknings- og kompetanseinstitusjon innen laboratoriediagnostikk, epidemiologi, forebyggende helsearbeid og sykdomskontroll. Virksomheten omfatter næringsmidler, husdyr, fisk, vilt og for.
- Nåværende forsknings-tema:** Sykdommer forårsaket av mikroorganismer og kjemiske stoffer. Diagnostikk og forebyggelse av sykdommer hos husdyr, oppdrettsfisk og vilt. For- og næringsmiddelhygiene.
- Eieform:** Forvaltningsorgan med særskilte fullmakter (Landbruksdepartementet)
- Styr. organ:** Styre: 7 medlemmer
- Kostnader:** 147 mill. kr. (2001)
- Finansieringskilder:** Basisbevilgning fra Norges forskningsråd. Oppdragsinntekter fra Landbruksdepartementet, offentlige etater, Norges forskningsråd og andre oppdragsgivere.
- Ant. ansatte:** 280 (2001)

Antall FoU-årsverk: (2001)

Inntil 5	5-9	10-24	25-49	50-99	100-299	300 e.fl.
				X		

- Merknad:** Veterinærinstituttet har hovedsete i Oslo og avdelinger i Sandnes, Bergen, Trondheim, Harstad og Tromsø.

Vedlegg 4 Definisjoner/klassifikasjoner